

0202-1902/11
24.05.2022

***KONSOLIDOVANI
IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA
od 01.01.2021. do 31.12.2021.***

Sadržaj:

1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE	3
2. ISTINIT PRIKAZ RAZVOJA, ANALIZE FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA PRAVNOG LICA I INFORMACIJE O ČLANOVIMA UPRAVNIH I NADZORNIH TIJELA	11
3. MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE	38
4. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ	46
5. PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA	53
5.1.Istraživanje i razvoj.....	53
5.2.Ulaganje u obrazovanje zaposlenih.....	54
6. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA...58	
7. PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA	58
8. <i>INFORMACIJE, CILJEVI I METODE UPRAVLJANJA FINANSIJSKIM RIZIKOM.....</i>	<i>58</i>

1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE

- Osnovne informacije o pravnom licu

Naziv pravnog lica: „Luka Kotor“ A.D. Kotor

PIB: 02044188

PDV: 92/31-00023-8

Adresa: Park Slobode broj 1, 85 330 Kotor

Šifra djelatnosti: 5222

Naziv djelatnosti: Uslužne djelatnosti u vodenom saobraćaju

“Luka Kotor” A.D. Kotor je privredno društvo registrovano za vršenje usluga u međunarodnom pomorskom saobraćaju. Svoje registrovane djelatnosti od osnivanja vrši na adresi poslovnog sjedišta u Kotoru, Park Slobode br.1.

- Istorijat i razvoj kompanije

Postojeće privredno društvo pravni je sljedbenik RO “Luka Kotor”, koja je osnovana Odlukom Skupštine opštine Kotor od 12. jula 1988. godine. Nastale izmjene u zakonodavstvu uslovile su i promjenu naziva preduzeća u Društveno preduzeće, koje je odlukom Skupštine opštine Kotor, od 27. januara 1992. godine, organizovano kao Javno preduzeće “Luka” Kotor.

Kao rezultat primjene Zakona o privrednim društvima, organizovano je postojeće Akcionarsko društvo za usluge u međunarodnom pomorskom saobraćaju “Luka Kotor” A.D. Kotor, registrovano u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici, dana 13.09.2002. godine, pod registracionim brojem 4-0006142/001.

Najznačajniji period i datumi u istoriji Luke Kotor su:¹

Tabela 1. Istorijski prikaz poslovanja AD „Luka Kotor“

Druga polovina 12. Vijeka	Kotor se spominje kao LUKA KOTOR u istorijskim dokumentima.
Sredina 19. Vijeka	Funkcioniše redovan putnički saobraćaj parobrodima između Kotora i drugih LUKA KOTOR na Jadranu.

¹Preuzeto sa sajta: <http://www.portofkotor.co.me/>

Konsolidovani izvještaj menandženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

Kraj 19. Vijeka	Funkcioniše redovan lokalni pomorski saobraćaj u Boki između Kotora i Herceg Novog.
1966.	Izgradnja Jadranske magistrale umanjuje značaj Luke Kotor u saobraćaju među lukama istočnog Jadrana.
1967.	Ukinuta posljednja redovna linija između Kotora i Jadranskih LUKA KOTOR, nakon 75 godina redovnog saobraćaja.
Početak 70-tih godina	U Kotorsku luku počinju da svraćaju prvi nautički turisti sa jahtama. Luku Kotor počinju da posjećuju i prvi veći brodovi za krstarenje.
1979.	Katastrofalni zemljotres znatno oštećuje luku.
1980-1982.	Rekonstrukcija obale u luci. Dužina operativne obale se povećava za oko 50m.
1984.	Odlukom SIV-a LUKA KOTOR dobija status luke za međunarodni saobraćaj.
1992.	LUKA KOTOR dobija stalni međunarodni granični prelaz.
1992-1997.	Poremećaji u politickim i ekonomskom-finansijskim okvirima onemogućava ostvarenje razvojnih planova Luke. LUKA KOTOR završava i fazu transformacije i u programima se orijentiše ka nautičkom turizmu i prihvatu brodova za krstarenje.
1997.	LUKA KOTOR oživljava aktivnosti kroz prihvata kako teretnih tako i putničkih brodova.
2004.	Odlukom Skupštine opštine Kotor ukida se teretni saobraćaj u luci Kotor, od kada se kao isključiva djelatnost obavlja promet putnika sa kruzer brodova i jahti.

Izvor: www.portofkotor.co.me: uslužne djelatnosti u vodenom saobraćaju

- Osnovna/pretežna i pomoćne delatnosti poslovanja

Akcionarsko društvo Luka Kotor registrovano je za obavljanje sledeće djelatnosti (*član Statuta*):

- uslužne djelatnosti u vodenom saobraćaju – 5222;
- manipulacija teretom – 5224;
- pomorski i priobalni prevoz putnika – 5010;
- pomorski i priobalni prevoz tereta – 5020;
- prevoz putnika unutrašnjim plovnim putevima – 5030;
- prevoz tereta unutrašnjim plovnim putevima – 5040;
- skladištenje – 5210;

Konsolidovani izvještaj menadženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

- uslužne djelatnosti u kopnenom saobraćaju – 5221;
- hoteli i sličan smještaj – 5510;
- djelatnosti restorana i pokretnih ugostiteljskih objekata – 5610;
- usluge pripremanja i posluživanja pića – 5630;
- djelatnost putničkih agencija – 7911;
- djelatnost tur-operatora – 7912;
- ostale usluge rezervacija i djelatnosti povezane sa njima – 7990;
- izgradnja brodova i plovni objekata – 3011;
- izrada čamaca za sport i razonodu – 3012;
- popravka i održavanje brodova i čamaca – 3315;
- ostale sportske djelatnosti – 9319;
- ostale zabavne i rekreativne djelatnosti – 9329;
- konsultantske aktivnosti u vezi sa poslovanjem i oostalim upravljanjem – 7022;
- inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje – 7112;
- taksi prevoz – 4932;
- ostali prevoz putnika u kopnenom saobraćaju – 4939;
- trgovina na malo u nespecijalizovanim prodavnicama - 47.1;
- ostala trgovina na malo u nespecijalizovanim prodavnicama – 4719;
- djelatnost agencija za privremeno zapošljavanje – 7820;
- ostalo ustupanje ljudskih resursa - 7830;
- usluge sistema obezbjeđenja – 8020;
- spoljno-trgovinski poslovi,
- uvoz-izvoz iz oblasti registrovanih djelatnosti,
- poslovi posredovanja u spoljno-trgovinskom prometu,
- agencijski poslovi,
- izvođenje investicionih radova u inostranstvu,
- zastupanje stranih firmi,
- konsignacioni poslovi,
- malogranični promet,
- reexport
- usluge iz oblasti registrovanih djelatnosti."

U spoljnotrgovinskom prometu društvo obavlja sledeće djelatnosti:

- promet (uvoz i izvoz) roba;
- poslovi posredovanja u spoljno-trgovinskom prometu;
- agencijski poslovi;
- izvođenje investicionih radova u inostranstvu;
- zastupanje stranih firmi;
- konsignacioni poslovi;
- malogranični promet;

- reexport

Društvo može, bez upisa u sudski registar, da vrši druge djelatnosti koje služe djelatnostima upisanim u sudski registar, a koje se uobičajeno obavljaju uz te djelatnosti u manjem obimu ili povremeno.

5222

- **Osnovni proizvodi i usluge koje preduzeće nudi**

„Luka Kotor“ A.D. Kotor vršeći registrovane djelatnosti nudi klijentima sa dominantnog međunarodnog tržišta usluge priveza, odveza, pilotaže plovila, transfera putnika, ukrcaja i iskrcaja putnika i prtljaga, odvoza otpada sa plovila, usluga marine kroz privez i čuvanje plovila u zimskom periodu, snabdijevanje plovila vodom i dr.. Sve usluge i cijene usluga Društva su specificirane i objavljene u Tarifama lučkih naknada i drugih usluga (”Službeni list CG” br. 028/16 od 27.04.2016. godine, 059/16 od 15.09.2016. godine, 034/18 od 18.05.2018. godine, 041/18 od 28.06.2018. godine i 072/18 od 13.11.2018. godine).

- **Organizaciona struktura**

Organizacionu strukturu “Luka Kotor” A.D. Kotor karakteriše struktura organa upravljanja i organizaciona struktura radnih mjesta. Pravno je definisana Statutom društva usklađenim sa važećim Zakonom o privrednim društvima i čine je Skupština akcionara kao organ vlasnika kapitala i najviši organ Društva. Odbor direktora je organ upravljanja i rukovođenja Društvom. Skupština akcionara bira i razrješava članove Odbora direktora. Mandat članova Odbora direktora ističe na svakoj Redovnoj skupštini akcionara, kada mogu biti ponovo birani. Izvršnog direktora imenuje i razrješava Odbor direktora. Izvršni direktor sprovodi poslovnu politiku i izvršava odluke koje utvrđuje Odbor direktora i rukovodi tekućim poslovanjem Društva. Revizorski Odbor, shodno ovlašćenjima utvrđenim Zakonom o računovodstvu i reviziji, prati postupak finansijskog izvještavanja, prati djelotvornost interne kontrole društva i interne revizije, prati zakonom propisanu reviziju godišnjih i konsolidovanih finansijskih iskaza, prati nezavisnost angažovanih ovlašćenih revizora ili društva za reviziju koji obavljaju reviziju, daje preporuke Skupštini društva o izboru ovlašćenog revizora ili revizorskog društva, raspravlja o planovima i godišnjem izvještaju unutrašnje kontrole, kao i o drugim pitanjima koja se odnose na finansijsko izvještavanje i reviziju.

Organizacionu strukturu radnih mjesta u „Luka Kotor“ A.D. Kotor, pored prednje opisane, karakteriše podjela na dva sektora – sektor lučkih usluga i administrativni sektor. Sektori su organizaciono podijeljeni na službe kojima je povjereno stručno obavljanje zadataka na realizaciji poslovnih aktivnosti.

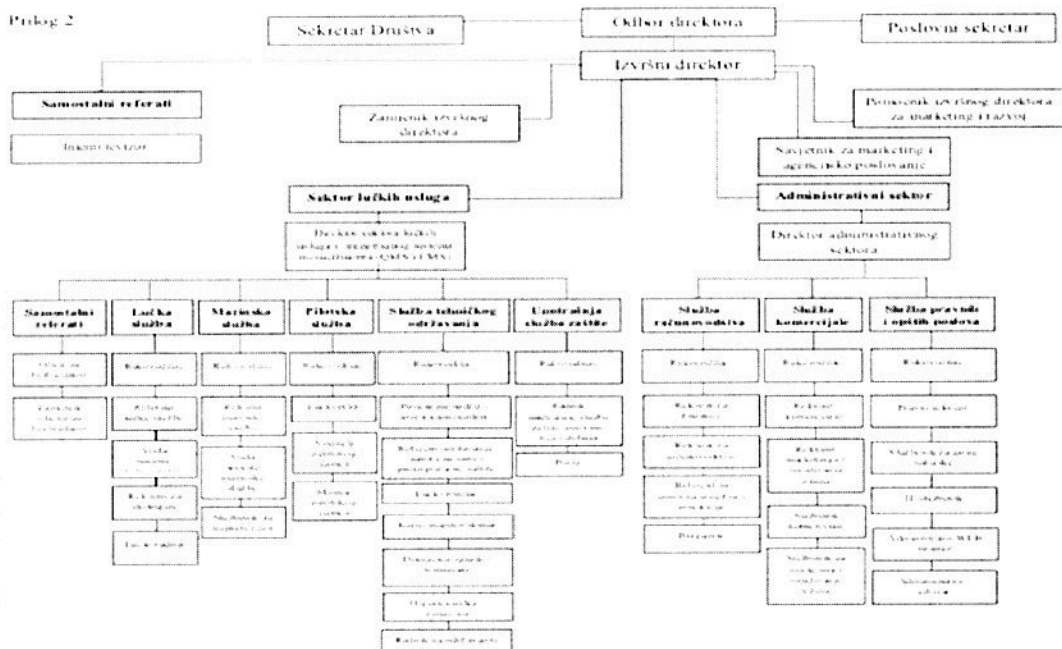
U toku 2020 godine važeći Akt o Organizacionoj strukturi i sistematizaciji poslova privrednog društva „Luka Kotor“ A.D. Kotor broj 0202-1461/1 od 03.07.2019.godine je izmijenjen u dijelu kojim se propisuju uslovi za zasnivanje radnog odnosa za sva radna mjesta na način da bi se ista usaglasila sa novim Zakonom o radu, Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o reviziji i Zakonom o nacionalnom okviru kvalifikacija. Kako rezultat donesen je novi akt - *Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta „Luka Kotor“ A.D.Kotor, br.0202-1883 od 12.11.2020.godine*. Istim se pristupilo smanjenju jednog broja rukovodećih radnih mijesta čije postojanje se nije pokazalo cjelishodnim tokom analize procesa rada, izvršeno je spajanje službi kako bi se smanjio broj rukovodioca, ali i omogućilo bolje organizovanje procesa rada i rukovođenje realizacijom procesa.

U prednje opisanoj organizacionoj strukturi na dan 31.12.2021.godine angažovano je ukupno 67 zaposlenih od kojih je 64 na neodređeno vrijeme i 2 zaposlena na određeno vrijeme i 1 zaposleni na povremenim i privremenim poslovima. Strukturu zaposlenosti po polu čini 52 zaposlena muškarca i 15 zaposlenih žena. Struktura zaposlenosti po stepenu stručne spreme se može opisati kao:

- 4 zaposlena sa III nivoom kvalifikacije obrazovanja;
- 18 zaposlenih sa IV nivoom kvalifikacije obrazovanja;
- 15 zaposlenih sa VI nivoom kvalifikacije obrazovanja;
- 27 zaposlenih sa VII/1 nivoom kvalifikacije obrazovanja;
- 1 zaposleni sa VII/2 nivoom kvalifikacije obrazovanja;
- 2 zaposlena sa VIII nivoom kvalifikacije obrazovanja

Šema 1. Model organizacione strukture „Luka Kotor“ A.D.

Konsolidovani izvještaj menadženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

- Vlasništvo i struktura kapitala

Društvo je tokom 2018. godine izvršilo emisiju akcija pretvaranjem rezervi neraspoređene dobiti akumulirane iz prethodnih godina u akcijski kapital Društva. Postupak je započet na Skupštini akcionara održanoj dana 18.05.2018. godine donošenjem odluke o pretvaranju rezervi u akcijski kapital i odluke o emisiji akcija po osnovu pretvaranja rezervi u akcionarski kapital.

Komisija za tržište kapitala je rješenjem o evidentiranju emisije akcija po osnovu pretvaranja rezervi u akcijski kapital broj 02/4e-10/2-18 od 14.06.2018. godine registrovala ovu emisiju akcija, a nakon toga je u Centralnom registru privrednih subjekata Poreske uprave registrovana i izmjena Statuta Društva sa promjenama na kapitalu u vidu uvećanja novčanog kapitala društva za 2.318.886,49 eura, čime je procedura dokapitalizacije okončana. Nakon izvršene emisije akcija nominalna vrijednost kapitala Društva iznosi 3.312.369,85 €.

Prema listi vlasnika hartija od vrijednosti „Luka Kotor“ A.D. Kotor, Centralne Depozitarne Agencije A.D. Podgorica na dan 31.12.2020.godine. u tabeli br.1. predstavljena je vlasnička struktura.

Tabela 2 .Vlasnička struktura „Luka Kotor“ A.D.

R.B.	Vlasnik akcija	Br.akcija	Učešće %	Ukupna vrijednost (izraženo u €)
1.	Opština Kotor	785.246	56,97	1.887.181,71€

Konsolidovani izvještaj menandženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

2.	Fond PIO	241.268	17,51	579.839,38€
3.	Zbirni Kastodi račun Crnogorske Komercijalne Banke	155.366	11,27	373.391,11€
4.	Zaposleni i građani	115.457	8,38	277.477,81 €
5.	Zavod za zapošljavanje	80.922	5,87	194.479,84 €
	UKUPNO:	1.378.259	100,00	3.312.369,85€

Privredno društvo „Luka Kotor“ A.D. Kotor:

1. Na dan 31.12.2021. godine ima nominalnu vrijednost kapitala Društva u iznosu od 3.312.369,85 €. Kapital je podijeljen na 1.378.259 običnih akcija. Vrijednost jedne akcije iznosi 2,4033€. U tabeli br.1. prikazana je vlasnička struktura prema jedinstvenom spisku akcionara - Lista vlasnika hartija od vrijednosti (Centralna Depozitarna Agencija Crne Gore) na dan 31.12.2021. godine.
2. Nema ograničenja prenosa hartija od vrijednosti, ograničenja posjedovanja hartija od vrijednosti i/ili pribavljanja posebnih odobrenja od privrednog društva i/ili ostalih vlasnika hartija od vrijednosti.
3. Jeste osnivač i vlasnik 100% udjela u pomorsko - turističkoj agenciji „Kotor Mar“ d.o.o. Kotor, i osnivač i vlasnik 30% udjela u društvu „Montenegro Shorex“ d.o.o. Kotor.
4. Nema podake o vlasnicima hartija od vrijednosti koja daju posebna kontrolna prava.
5. Nema sistem kontrolisanja sticanja akcija od strane zaposlenih u slučaju kada zaposleni ne vrše direktno svoja kontrolna prava.
6. Ograničenja prava glasa, kao što su, ograničenja prava glasa vlasnika određenog procenta hartija od vrijednosti ili određenog broja akcija, rokovi za ostvarivanje prava glasa ili u slučajevima kada su imovinska prava iz hartija od vrijednosti razdvojena od vlasništva nad tim hartijama od vrijednosti definisani su Zakonom o privrednim društvima. Iste odredbe sadržane su i u Statutu društva.
7. Nije poznato sa sporazumima između akcionara koji mogu imati za posljedicu ograničenja prenosa hartija od vrijednosti i/ili glasačkih prava.
8. Vršiti imenovanja članova odbora direktora i izmjene osnivačkih akata shodno odredbama Zakona o privrednim društvima i Statutom društva.
9. Ovlašćenja članova odbora direktora, a naročito u vezi sa emitovanjem akcija i otkupom emitovanih akcija, definisani su Zakonom.
10. Nema zaključene druge značajne sporazume u kojima je emitent ugovorna strana i koji proizvode pravno dejstvo, mijenjaju se ili okončavaju nakon preuzimanja emitenta po sprovođenju javne ponude za preuzimanje i njihovim pravnim dejstvima, osim ako su sporazumi po svojoj prirodi takvi da bi njihovo objavljivanje imalo značajne štetne

posljedice po emitenta, pod uslovom da emitent nije izričito obavezan da objavi te podatke u skladu sa zakonom.

11. Nema zaključene sporazume između emitenta i članova odbora direktora ili zaposlenih kojima se ugovara plaćanje nadoknade u slučaju ostavke, prestanka mandata po drugom osnovu ili prestanka radnog odnosa članova odbora direktora ili zaposlenih ili kada radni odnos ovih lica prestaje usljed preuzimanja.

Povezano pravno lice „Kotor Mar,, d.o.o. Kotor

Osnovna djelatnost Društva je djelatnost putničkih Agencija, organizovanje izletničkih aranžmana u Bokokotorskom zalivu kao i drugih djelatnosti predviđenih aktom o osnivanju Društva.

Upravljanje Društvom vrši osnivač. Društvo zastupa i predstavlja Izvršni direktor. Sjedište Društva je u Kotoru, Luka Kotor obala Maršala Tita.

PIB: 02416123

PDV: 92/31-00420-0

Broj zaposlenih na dan 31.12.2021. godine iznosi 2 (dva), (na dan 31.12.2020. godine bilo je pet zaposlenih radnika). Dana 19.10.2021. godine potpisan je Sporazum o prestanku radnog odnosa za tri sljedeća zaposlena: Popović Đura- Sporazum broj 0401-91 od 20.10.2021. godine, Bogdanović Dejanu- Sporazum broj 0401-90 od 20.10.2021. godine i Krivokapić Dejanu - Sporazum broj 0401-89 od 20.10.2021. godine.

U skladu sa predhodno opisanim organizacionim strukturama na nivou oba Društva na dan 31.12.2021.godine angažovano je ukupno 69 zaposlenih od kojih je 66 na neodređeno vrijeme i 2 zaposlena na određeno vrijeme i 1 zaposleni na povremenim i privremenim poslovima. Strukturu zaposlenosti po polu čini 52 zaposlena muškarca i 16 zaposlenih žena. Struktura zaposlenosti po stepenu stručne spreme se može opisati kao:

- 4 zaposlena sa III nivoom kvalifikacije obrazovanja;
- 18 zaposlenih sa IV nivoom kvalifikacije obrazovanja;
- 15 zaposlenih sa VI nivoom kvalifikacije obrazovanja;
- 29 zaposlenih sa VII/1 nivoom kvalifikacije obrazovanja;
- 1 zaposleni sa VII/2 nivoom kvalifikacije obrazovanja
- 2 zaposlena sa VIII nivoom kvalifikacije obrazovanja

Osnov za konosolidaciju

Na osnovu člana 6. Zakona o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 052/16 od 09.08.2016) i Matično pravno lice („Luka Kotor“ A.D. Kotor) dužno je da sastavlja, dostavlja i objavljuje konsolidovane finansijske izvještaje, u skladu sa ovim zakonom, MRS i MSFI. Matično pravno lice dužno je da sastavlja, dostavlja i objavljuje konsolidovani izvještaj menadžmenta.

Konsolidovani godišnji finansijski izvještaji su finansijski izvještaji grupe pravnih lica u kojoj jedno pravno lice (u daljem tekstu: matično pravno lice) ima kontrolu (dominantan uticaj) nad jednim ili više zavisnih pravnih lica prilikom utvrđivanja finansijskih i poslovnih politika, a prikazuje grupu kao cjelinu.

Konsolidovane godišnje finansijske izvještaje, odnosno konsolidovani izvještaj menadžmenta za grupu pravnih lica dužno je da sačini matično pravno lice .

U skladu sa odredbama člana 6. Zakona o računovodstvu, „Luka Kotor“ A.D. Kotor je podnijela zahtjev za obaveznu poresku konsolidaciju Poreskoj Upravi Crne Gore koji je zaveden kod PU pod brojem 03/11-02-2-5571 od 29.12.2017.godine, a na osnovu koga se sačinjavaju konsolidovani finansijski iskazi, „Luka Kotor“ A.D. Kotor i povezanog pravnog lica „Kotor Mar“ d.o.o. Kotor. U skladu sa navedenim zahtjevom izdato je rješenje PU o obaveznoj konsolidaciji broj:03/7-2338/1-18.

2. ISTINIT PRIKAZ RAZVOJA, ANALIZE FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA PRAVNOG LICA I INFORMACIJE O ČLANOVIMA UPRAVNIH I NADZORNIH TIJELA

2.1. Analiza finansijskog položaja i rezultata poslovanja

Finansijski položaj pravnog lica, posmatran sa aspekta predmetnih analiza kvalifikuje se na jedan od sledećih načina: dobar, prihvatljiv ili loš.

Analiza finansijskog položaja obuhvata sledeće elemente:

- Najznačajnije pozicije bilansa stanja
- Najznačajnije pozicije bilansa uspeha
- Osnovni finansijski pokazatelji
- Osnovni nefinansijski pokazatelji
- Racio pokazatelji
- Analiza potraživa

Konsolidovani izvještaj menandženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

AKTIVA		
POZICIJA	Redni broj	<u>2018</u>
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001	
B. STALNA IMOVINA (003+004+005+009)	002	3,253,440
I. GOODWILL	003	
II. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	12,298
III. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (006+007+008)	005	3,122,153
1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006	3,122,153
2. Investicione nekretnine	007	
3. Biološka sredstva	008	
IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011+012)	009	118,989
1. Učešća u kapitalu	010	30
2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	011	
3. Ostali dugoročni finansijski plasmani	012	118,959
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	013	169
D. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	014	
E. OBRTNA SREDSTVA	015	3,569,923
I. ZALIHE	016	1,522
II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (018 do 022)	017	3,568,401
1. Potraživanja	018	503,611
2. Potraživanja za više plaćeni porez na dobitak	019	
3. Kratkoročni finansijski plasmani	020	13,001
4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	021	3,026,815
5. Porez na dodatu vrijednost i AVR	022	24,974

Konsolidovani izvještaj menandženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

F. UKUPNA AKTIVA (001+002+013+014+015)	023	6,823,532
---	------------	------------------

PASIVA		
POZICIJA	Redni broj	2018
A. KAPITAL (102 do 109)	101	6,361,062
I. OSNOVNI KAPITAL	102	3,312,370
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103	
III. REZERVE	104	228,159
IV. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI	105	1,282,595
V. NEGATIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI GUBICI	106	
VI. NERASPOREDJENA DOBIT	107	1,656,256
VII. GUBITAK	108	-118,318
VIII. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE I OTKUPLJENI SOPSTVENI UDJELI	109	
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (111+112)	110	84,818
I. DUGOROČNA REZERVISANJA	111	84,818
II. DUGOROČNE OBAVEZE (113+114)	112	0
1. Dugoročni krediti	113	
2. Ostale dugoročne obaveze	114	
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	115	22,467
D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (117+124)	116	355,185
I. KRATKOROČNE OBAVEZE (118 do 123)	117	355,185
1. Kratkoročne finansijske obaveze	118	
2. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji	119	
3. Obaveze iz poslovanja	120	107,432

Konsolidovani izvještaj menandženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

4. Ostale kratkoročne obaveze i PVR	121	172,563
5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	122	1,689
6. Obaveze po osnovu poreza na dobit	123	73,501
II. KRATKOROČNA REZERVISANJA	124	
E. UKUPNA PASIVA (101+110+115+116)	125	6,823,532

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU - BILANS USPJEHA			
Redni broj	Pozicija	Redni broj	2018
I	POSLOVNI PRIHODI (202 do 206)	201	3,430,604
1	Prihodi od prodaje	202	3,384,289
2	Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203	
3	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	204	
4	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	205	
5	Ostali poslovni prihodi	206	46,315
II	POSLOVNI RASHODI (208 do 212)	207	2,586,197
1	Nabavna vrijednost prodate robe	208	476,682
2	Troškovi materijala	209	105,597
3	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	210	1,512,740
4	Troškovi amortizacije i rezervisanja	211	85,408
5	Ostali poslovni rashodi	212	405,770
A	POSLOVNI REZULTAT (201-207)	213	844,407

Konsolidovani izvještaj menandženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

I	FINANSIJSKI PRIHODI	214	4,702
II	FINANSIJSKI RASHODI	215	2,181
B	FINANSIJSKI REZULTAT (214 - 215)	216	2,521
I	OSTALI PRIHODI	217	140,479
II	OSTALI RASHODI	218	97,128
C	REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI (217-218)	219	43,351
D	REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (213+216+219)	220	890,279
E	NETO REZULTAT POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	221	
F	REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA (220+221)	222	890,279
G	DRUGE STAVKE REZULTATA /POVEZANE SA KAPITALOM/ (224 do 228)	223	0
1	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu fin. sredstava raspoloživih za prodaju	224	
2	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme	225	
3	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu učešća u kapitalu pridr. društava	226	
4	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu aktuarskih dobitaka (ili gubitaka)	227	
5	Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	228	
H	PORESKI RASHOD PERIODA (230+231)	229	95,680
1	Tekući porez na dobit	230	73,501
2	Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	231	22,179
I	NETO REZULTAT (222+223-229)	232	794,599
J	ZARADA PO AKCIJI		
1	Osnovna zarada po akciji	233	
2	Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	234	

Konsolidovani izvještaj menandženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI/BILANS STANJA			
	2019	2020	2021
AKTIVA			
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL			
B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	6.270.402	7.081.103	7.037.866
I NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	2.892.325	3.801.766	3.229.830
1. Ulaganja u razvoj			
2. Koncesije, patentni, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	2.892.325	3.801.766	3.229.830
3. Goodwill			
4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi			
II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	3.061.701	2.977.917	3.520.516
1. Zemljište i objekti	2.643.918	2.603.682	3.146.698
2. Postrojenja i oprema	417.783	374.235	373.818
3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	0	0	0
3.1. Investicione nekretnine			
3.2. Biološka sredstva			
3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva			
4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi			
III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	316.376	301.420	287.520
1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	30	30	30
2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima			
3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)			
4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)			
5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća			
6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrednosti)	316.346	301.390	28.490
7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja			
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	179	178	
D. OBRтна SREDSTVA (026+031+039+043+044)	4.053.689	1.434.030	851.397
I. ZALIHE (027 do 030)	6.454	2.171	202.999

Konsolidovani izvještaj menandženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)			
2. Nedovršena proizvodnja			
3. Gotovi proizvodi i roba	1.675	1.675	1.220
4. Dati avansi	4.779	496	201.778,63
II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	812.179	60.179	98.453
1. Potraživanja od kupaca	807.830	33.522	65.949
2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica			
3. Potraživanja od ostalih povezanih lica			
4. Ostala potraživanja (036+037+038)	4.349	26.657	32.504
4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit			
4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	4.349	10.657	1.110
4.3. Ostala nepomenuta potraživanja		16.000	31.393,89
III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	0	0	0
1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju			
2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udjeli			
3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani			
IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	3.235.056	1,371,680	549,946
V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO			
E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	14.829	3.140	1.897
F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	10.339.099	8.518.451	7.891.160
PASIVA			
A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	7.031.238	4,238,828	3,868,041
I. OSNOVNI KAPITAL	3.312.370	3.312.370	3,312,370
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL			
III. EMISIONA PREMIJA			
IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	1.513.870	1.566.331	2.119.995
1. Zakonske rezerve			
2. Statutarne rezerve	268.219	320.680	320.680
3. Druge rezerve			
4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti po osn. fin. sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	1.245.651	1.245.651	1.799.315
5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osn. fin. sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata			
VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	2.204.998	-639.873	-1.564.324
1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	2323316	1.672.802	1.745.341

Konsolidovani izvještaj menandženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine			
3. Gubitak ranijih godina	118.318	2.312.675	2.312.676
4. Gubitak tekuće godine			996.989
VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU			
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	2.642.409	3.479.077	3.190.630
I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	85.560	262.639	111.863
1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	85.560	99.141	89.170
2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku			
3. Ostala dugoročna rezervisanja		163.498	22.693
II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	2.556.849	3.216.438	3.078.767
1. Dugoročni krediti			
2. Ostale dugoročne obaveze	2.556.849	3.216.438	3.078.767
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	74.189	70.238	159.089
D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE			
E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	591.263	703.806	617.154
I KRATKOROČNA REZERVISANJA			
II KRATKOROČNE OBAVEZE 130 do 137)	591.263	703.806	617.154
1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	250.000	590.411	
2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija			
3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije		634	640
4. Obaveze prema dobavljačima	194.583	75.397	64.637
5. Obaveze po menicama			
6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima			
7. Obaveze prema ostalim povezanim licima			
8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	146.680	37.364	551.877
8.1. Ostale obaveze iz poslovanja		4.163	47.871
8.2. Ostale kratkoročne obaveze	35.621	33.201	504.006
8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	325		
8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	110.734		
8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno			
F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		26.502	56.246
G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	10.339.099	8.518.451	7.891.160

Konsolidovani izvještaj menandženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU/BILANS USPJEHA			
	2019	2020	2021
1. Prihodi od prodaje - neto prihod	4.020.527	188.814	480.989
2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje			
3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe			
4. Ostali prihodi iz poslovanja	501.724	36.312	470.395
a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	297.840	17.240	28.247
b) Ostali prihodi iz poslovanja	203.884	19.072	12.696
c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine			429.452
5. Troškovi poslovanja (209+210)	1.521.979	728.241	816.148
a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	638.677	39.375	46.411
b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	611.330	262.968	178.349
Amortizacija	271.972	425.898	591.388
6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	1.691.642	1.469.815	1.119.696
a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	1.098.282	963.873	735.117
b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	593.360	505.942	384.579
1/ Troškovi poreza	150.704	119.459	83.713
2/ Troškovi doprinosa za penzije	269.390	184.864	188.715
3/ Troškovi doprinosa	173.266	201.619	112.151
7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske)	0	0	484
a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)			
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)			484
8. Ostali rashodi iz poslovanja	18.249	62.106	146.955
I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	1.290.381	-2.035.036	-1.131.899
9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	0	0	0
a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica			
b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica			
c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica			
10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne raz. i efekti ugovor. zaštite) (227 do 229)	0	0	0
a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica			

Konsolidovani izvještaj menadženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica			
c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica			
11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	6.435	7.162	7.464
a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica			
b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica			
c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	6.435	7.162	7.464
12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine (235-236)	-45.407	-170.429	144.118
a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratk. fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine		4.300	153.047
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratk. fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine	45.407	174.729	8.929
13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	146	6	1.280
a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima			
b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima			
c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	146	6	1.280
II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	-39.118	-163.273	150.302
III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	1.251.263	-2.198.309	-981.597
IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno			
V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	1.251.263	-2.198.309	-981.597
14. Poreski rashod perioda (246+247)	51.714	-3.952	15.392
1. Tekući porez na dobit			
2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	51.714	-3.952	15.392
15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	1.199.549	-2.194.357	-996.989
VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM	0	0	0
1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava			

Konsolidovani izvještaj menandženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja			
3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala			
4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova def. naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa def. planovima penz. naknada			
5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva			
6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje			
7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine			
8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka			
VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/			
VIII. NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (249-258)	0	0	0
IX. NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT (248-259)	1.199.549	-2.194.357	-996.989
X. ZARADA PO AKCIJI	1	-2	
1. Osnovna zarada po akciji			
2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji			
XI. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRAVNOG LICA			
XII. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA KOJI NE OBEZBJEĐUJU KONTROLU			

Osnovni finansijski pokazatelji

- **Pokazatelj ekonomičnosti**

Tabela 3. Ekonomičnost ukupnog poslovanja

Ekonomičnost ukupnog poslovanja	2018	2019	2020	2021
<i>Ukupni prihodi</i>	3.575.785	4.528.686	236.587.57	1.111.895
<i>Ukupni rashodi</i>	2.685.506	3.277.423	2.434.897	2.093.492
<i>Ukupni prihodi / Ukupni rashodi</i>	1.33	1.38	0.10	0.53

Ekonomičnost ukupnog poslovanja = Ukupni prihodi / Ukupni rashodi

Ekonomičnost ukupnog poslovanja je najopštiji pokazatelj ekonomičnosti, jer stavlja u odnos ukupno ostvarene prihode sa ukupnim nastalim rashodima. Ovaj pokazatelj bi trebao biti znatno veći od 1 jer bi to značilo da su prihodi nadmašili rashode i da se realizacijom poslovnih učinaka ostvaruje prostor za proširenu reprodukciju što je uslov rasta i razvoja poslovnog subjekta. Ukoliko bi pokazatelj ekonomičnosti bio jednak 1 to bi značilo da se ostvarenim prihodima uspjelo pokriti rashode, a što kao rezultat poslovanja nije zadovoljavajući nivo. U 2021. godini vrijednost ovog pokazatelja je niža od referente vrijednosti ali bilježi značajno povećanje u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 4. Ekonomičnost redovnog poslovanja

Ekonomičnost redovnog poslovanja	2018	2019	2020	2021
<i>Poslovni prihodi</i>	3.430.604	4.522.251	225.125.57	951.384
<i>Poslovni rashodi</i>	2.586.197	3.213.621	2.198.056	1.935.844
<i>Poslovni prihodi / Poslovni rashodi</i>	1.33	1.41	0.10	0.49

Ekonomičnost redovnog poslovanja = Poslovni prihodi / Poslovni rashodi

Ovaj koeficijent je u stvari potkategorija koeficijenta ekonomičnosti ukupnog poslovanja koji tretira poslovne prihode i poslovne rashode. Riječ je o jednom od takozvanih parcijalnih pokazatelja ekonomičnosti koji tretira određene kategorije na osnovu kojih je moguće sagledati uticaj parcijalnih ekonomičnosti na ukupnu ekonomičnost poslovanja.

Analogno pokazatelju ukupnog poslovanja I ovaj pokazatelj bilježi povećanje vrijednosti u odnosu na 2020. godinu.

Vrijednost ekonomskih pokazatelja bilježi rast u 2021. godini. Ovakav trend je nastao kao posljedica povećanja poslovnih prihoda (koji imaju najveći udio u ukupnim prihodima) uz istovremeno smanjenje troškova poslovanja kao posljedica sprovođenja politike racionalizacije troškova koju je u 2021. godini aktivno sprovodi izvršni menandžment oba Društva.

- **Pokazatelj likvidnosti**

Pokazatelj likvidnosti predstavlja sposobnost preduzeća da podmiri svoje dospjele kratkoročne obaveze u toku trajanja poslovnog ciklusa.

Tabela 5. Koeficijent trenutne likvidnosti

<i>Koeficijent trenutne likvidnosti</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
<i>Gotovina i gotovinski ekvivalenti</i>	3.026.815	3.235.056	1.371.680	549.946
<i>Kratkoročne obaveze</i>	355.185	591.263	703.806	617.154
<i>Gotovina i gotovinski ekvivalenti / Kratkoročne obaveze</i>	8.52	5.47	1.95	0.89

Koeficijent trenutne likvidnosti = Novac i novčani ekvivalenti / Kratkoročne obaveze

Koeficijent trenutne likvidnosti pokazuje kolika je pokrivenost kratkoročnih obaveza novčanim sredstvima, tj. sposobnost da se izmire obaveze u trenutku kada se posmatra isti. Kada su novčana sredstva kojim poslovni subjekt raspolaže bez ograničenja u trenutku sagledavanja mogućnosti izmirenja prispjelih obaveza jednaka ili veća od obaveza, onda se može reći da je preduzeće likvidno.

Tabela 6. Koeficijent tekuće likvidnosti

Tekuća likvidnost	2018	2019	2020	2021
<i>Angažovana obrtna sredstva</i>	3.569.923	4.053.689	1.434.030	851.397
<i>Kratkoročne obaveze</i>	355.185	591.263	703.806	617.154
Angažovana obrtna sredstva / Kratkoročne obaveze	10.05	6.86	2.04	1.38

Tekuća likvidnost= Angažovana obrtna sredstva/ Kratkoročne obaveze

Tekuća likvidnost predstavlja pokazatelj koji izražava sposobnost preduzeća da iz tekućih kratkoročnih izvora (gotovina, kratkoročni vrijednosni papiri, potraživanja i zalihe) pokriva obrtna tj. tekuća sredstva.

Tabela 7. Koeficijent ubrzane likvidnosti

Koeficijent ubrzane likvidnosti	2018	2019	2020	2021
<i>Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina</i>	3.568.401	4.047.235	1.431.859	648.399
<i>Kratkoročne obaveze</i>	355.185	591.263	703.806	617.154
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina / Kratkoročne obaveze	10.05	6.85	2.03	1.05

Koeficijent ubrzane likvidnosti = Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina/ Kratkoročne obaveze

Kod ovog pokazatelja se za izmirenje obaveza koriste najlikvidnija sredstva preduzeća a to su novčana sredstva i kratkoročna potraživanja. Vrijednost ovog pokazatelja bi trebala da bude 1 ili veća od 1, ali ne previsok, jer bi to ukazivalo na visok nivo gotovine koji bi zahtjevao promjene u smislu unapređenja upravljanja gotovinom i mjenjanje kreditne politike. Ovim koeficijentom se izražava sposobnost preduzeća da iz tekućih tj. kratkoročnih izvora pokriva obrtna, odnosno tekuća sredstva.

Pokazatelji likvidnosti takođe bilježe trend pada u 2021. godini. Na osnovu navednih stavki bilansa stanja od 2018. godine do 2021. godine, pokazatelji likvidnosti poslovanja za navedeni period su iznad od 1, što ukazuje na to da u cjelokupnom posmatranom periodu Društva su još uvijek sposobna da podmire dospjele obaveze novčanim sredstvima ili iz tekućih kratkoročnih izvora.

Tabela 8. Koeficijent finansijske stabilnosti

Koeficijent finansijske stabilnosti	2018	2019	2020	2021
Stalna imovina	3.253.440	6.270.402	7.081.103	7.037.866
Kapital	6.361.062	7.031.238	4.238.828	3.868.041
Dugoročne obaveze	84.818	2.55.849	3.216.438	3.078.767
Stalna imovina / (Kapital + Dugoročne obaveze)	0.50	0.65	0.95	1.01

Koeficijent finansijske stabilnosti = Stalna imovina / (Kapital + Dugoročne obaveze)

Koeficijent finansijske stabilnosti se izračunava stavljanjem u odnos stalne imovine i kapitala uvećanog za dugoročne obaveze. Ovaj koeficijent pokazuje koliko dugoročnih izvora koje čine kapital i dugoročne obaveze je vezano za stalnu imovinu. Vrijednost koeficijenta finansijske stabilnosti je potrebno da bude manji od 1. Ukoliko je ovaj koeficijent manji od 1 to znači da se dugotrajnim izvorima finansira sva dugoročna imovina i da se dio dugoročnih izvora koristi za finansiranje kratkoročne imovine.

Koeficijent finansijske stabilnosti akcionarskog društva „Luka Kotor“ A.D. Kotor i agencije “Kotor Mar” D.O.O na dan 31.12. od 2018. godine do 2020. godine, pokazuje vrijednost manja od 1, što ukazuje na to da u cjelokupnom posmatranom periodu Društvo iz dugoročnih izvora može finansirati svu dugoročnu imovinu. Međutim, zbog novonastale situacije u poslovanju preduzeća prouzrokovane virusom COVID 19 ovaj pokazatelj u 2021. godini bilježi vrijednost iznad referentne vrijednosti.

- **Pokazatelji zaduženosti**

Tabela 9. Koeficijent zaduženosti

Koeficijent zaduženosti	2018	2019	2020	2021
<i>Ukupne obaveze</i>	440.003	3.233.672	4.182.883	3.807.784
<i>Ukupna imovina</i>	6.823.532	10.339.099	8.518.451	7.891.160
<i>Ukupne obaveze / Ukupna imovina</i>	0.06	0.31	0.49	0.48

Koeficijent zaduženosti se izračunava stavljanjem u odnos ukupnih obaveza i ukupne imovine i pokazuje da li, i u kojoj mjeri se dio imovine finansira iz pozajmljenih izvora. Stepenn zaduženosti pokazuje sposobnost preduzeća da pokrije sve svoje obaveze prema kreditorima i investitorima. Veći stepenn zaduženosti ujedno znači i veći rizik ulaganja u preduzeća. Kritična vrijednost je 0,5 a poželjno bi bilo da je i manji, što znači da je udio obaveza u odnosu na ukupnu aktivu 50%. U izvještajnoj 2021. godini je došlo do smanjenja vrijednosti koeficijenta zaduženosti u odnosu na predhodnu godinu kao posljedica smanjenja ukupnih obaveza na nivou oba Društva.

Tabela 10. Koeficijent finansijskog leveridža

Koeficijent finansijskog leveridža	2018	2019	2020	2021
<i>Ukupne obaveze</i>	440.003	3.233.672	4.182.883	3.807.784
<i>Ukupan kapital</i>	6.361.062	7.031.238	4.238.828	3.868.041
<i>Ukupne obaveze / Ukupan kapital</i>	0.07	0.46	0.99	0.98

Koeficijent finansijskog leveridža = Ukupne obaveze / Ukupan kapital

Koeficijent finansijskog leveridža pokazuje u kojoj mjeri se upotrebljavaju pozajmljeni izvori (kratkoročni i dugoročni) da bi se povećao obim proizvodnje a time i obim prodaje i prihoda. Izračunava se stavljanjem u odnos ukupnih obaveza - duga i ukupnog kapitala. Veći iznos duga predstavlja veći finansijski leveridž. Vrijednost ovog pokazatelja u 2021.

Konsolidovani izvještaj menandženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021. godinu

godini je manji u odnosu na 2020. godinu usljed smanjenog iznosa ukupnih obaveza u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 11. Faktor zaduženosti

<i>Faktor zaduženosti</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
<i>Ukupne obaveze</i>	<i>440.003</i>	<i>3.233.672</i>	<i>4.182.883</i>	<i>3.807.784</i>
<i>Neraspoređena dobit + Amortizacija</i>	<i>1.741.664</i>	<i>2.595.288</i>	<i>2.098.700</i>	<i>2.336.729</i>
<i>Ukupne obaveze / (Neraspoređena dobit + Amortizacija)</i>	<i>0.25</i>	<i>1.25</i>	<i>1.99</i>	<i>1.63</i>

Faktor zaduženosti = Ukupne obaveze / Neraspoređena dobit + Amortizacija

Faktor zaduženosti pokazuje koliko bi godina trebalo, uz postojeće uslove poslovanja i ostvarivanja dobiti uvećane za amortizaciju, da preduzeće podmiri svoje ukupne obaveze. Izračunava se kao odnos ukupnih obaveza Društva i neraspoređene dobiti uvećane za amortizaciju. Poželjno je da isti bude što manji i iznos manjeg faktora zaduženosti znači veću sigurnost poslovanja.

Na osnovu pokazatelja zaduženosti, finansijski položaj akcionarskog društva „Luka Kotor“ A.D. Kotor i agencije “Kotor Mar” D.O.O na dan 31.12. za period od 2018. do 2021. pokazuje da Društva nijesu zadužena (vrijednost faktora zaduženosti od 3,5 se uzima kao referentna vrijednost i poželjno je da bude manji od navedene vrijednosti).

- **Pokazatelj profitabilnosti**

Pokazatelj profitabilnosti predstavlja uspješnost poslovanja preduzeća, tj. ukupnu likvidnost preduzeća, upravljanje imovinom i dugom a sve radi ostvarivanja profita.

Tabela 12. EBIT

EBIT	2018	2019	2020	2021
Poslovni prihodi	3.430.604	4.522.251	225.125,00	951.384
Poslovni rashodi	2.586.197	3.213.621	2.198.056	1.935.844
EBIT	844.407	1.308.630	-1.972.931	-984.460

Tabela 13. EBTDA

EBITDA	2018	2019	2020	2021
EBIT	844.407	1.308.630	-1.972.931	-984.460
Rashodi kamata	0	146	6	1.280
Amortizacija	85.408	271.972	425.898	591.388
EBIT+rashodi kamata+amortizacija	929.815	1.580.748	-1.547.027	-391.792

Ovi pokazatelji u 2021. godini imaju negativne vrijednosti usljed narušenog poslovanja koje je prouzrokovano virusom COVID 19. Finansijski položaj akcionarskog društva „Luka Kotor“ A.D. Kotor I agencije “Kotor Mar” DOO na dan 31.12.2021. godine, na osnovu navednih stavki bilansnih pokazatelja, znatno je bolji u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 1.

Tabela 14. ROA

Stopa prinosa sredstava (ROA)	2018	2019	2020	2021
<i>Neto rezultat</i>	794.599	1.199.549	-2.194.357.43	-996.989
<i>Ukupna imovina</i>	6.823.532	10.339.099	8.518.451	7.891.160
Neto rezultat / Ukupan sopstveni kapital	0.12	0.12	-0.26	-0.13

Stopa povrata aktive (ROA) = Neto rezultat / Ukupna imovina

Prinos na ukupno angažovana sredstva, dobija se tako što se neto dobit podijeli sa ukupnom aktivom. Ovaj pokazatelj govori o tome koliko je menadžment firme efikasan u upravljanju aktivom da bi ostvario što veću dobit, odnosno koliko firma zarađuje na investirani kapital. Što je ROA koeficijent veći, to je bolje, jer investitorima govori da firma zarađuje više uz manje investiranje.

Tabela15. ROE

<i>Stopa prinosa na kapital (ROE)</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
<i>Neto rezultat</i>	<i>794.599</i>	<i>1.199.549</i>	<i>-2.194.357,43</i>	<i>-996.989</i>
<i>Kapital</i>	<i>6.361.062</i>	<i>7.031.238</i>	<i>4.238.828</i>	<i>3.868.041</i>
<i>Neto rezultat / Ukupan sopstveni kapital</i>	<i>0.12</i>	<i>0.17</i>	<i>-0.52</i>	<i>-0.26</i>

Prinos na imovinu (ROE) =Neto rezultat / Ukupan sopstveni kapital

Prinos na kapital dobija se stavljanjem u odnos neto rezultata (dobiti) sa ukupnim sopstvenim kapitalom. Ovaj koeficijent pokazuje kolika dobit se ostvaruje na uloženi akcionarski kapital, odnosno koliko će kompanija zaraditi angažovanjem uložениh sredstava akcionara. Veliki obrt imovine pokazuje da preduzeće ima kvalitetniju imovinu koja služi u poslovne svrhe, cijela imovina je aktivna što znači da nema "mrtvih" potraživanja, zaliha ili druge imovine. Ovaj koeficijent je pogodan za upoređivanje profitabilnosti kompanija u istoj grani.

Finansijski položaj akcionarskog društva „Luka Kotor“ A.D. Kotor I agencije “Kotor Mar” D.O.O na dan 31.12.2021. godine, na osnovu navednih stavki bilansa stanja i uspjeha od 2018. do 2021. godine, pokazuje da su vrijednosti pokazatelja ROA i ROE tj. stope prinosa na kapital i stope prinosa na imovinu pokazuje negativan trend.

•

- **Pokazatelj aktivnosti**

Pokazatelj aktivnosti predstavlja efikasnost i sigurnost upravljanja imovinom i izvorima.

Tabela 16. Obrt potraživanja

<i>Obrt potraživanja</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
<i>Prihodi od prodaje</i>	<i>3.384.289</i>	<i>4.020.527</i>	<i>188.813.57</i>	<i>480.989</i>
<i>Prosječna potraživanja od kupaca</i>	<i>655.720.5</i>	<i>420.676</i>	<i>49.735.5</i>	<i>49.735.5</i>
<i>Prihodi od prodaje / Prosječna potraživanja od kupaca</i>	<i>5.16</i>	<i>9.56</i>	<i>3.80</i>	<i>9.67</i>

Obrt potraživanja = Prihodi od prodaje / Prosječna potraživanja od kupaca

Obrt potraživanja se izračunava stavljanjem u odnos prihoda od prodaje i prosječnog potraživanja od kupaca, to jest na koliko eura neto prihoda od realizacije u toku godine ostaje 1 euro nenaplaćen u saldu potraživanja od kupaca.

Tabela 17. Dani vezivanja potraživanja

<i>Dani vezivanja potraživanja</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
365	365	365	365	365
<i>Obrt potraživanja</i>	<i>5.161176141</i>	<i>9.55730063</i>	<i>3.796354113</i>	<i>9.670939269</i>
<i>365 / Obrt potraživanja</i>	<i>70.72</i>	<i>38.19</i>	<i>96.14</i>	<i>37.74</i>

Dani vezivanja potraživanja = 365 / Obrt potraživanja

Dani vezivanja potraživanja predstavljaju prosječni period naplate koji se dobija kada se broj dana u godini podjeli sa koeficijentom obrta i ovim putem se dobija podatak o broju dana koji prođe od trenutka prodaje do trenutka naplate potraživanja od kupaca. Veća potraživanja od kupaca, po pravilu, znače manje novca na žiro-računu.

Tabela 18. Obrt zaliha

<i>Obrt zaliha</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
<i>Trošak prodatih proizvoda</i>	<i>582.279</i>	<i>638.677</i>	<i>39.375</i>	<i>46.411</i>
<i>Prosječne zalihe</i>	<i>3.988</i>	<i>3.988</i>	<i>4.312.5</i>	<i>102.584.815</i>
<i>Trošak prodatih proizvoda / Prosječne zalihe</i>	<i>146.01</i>	<i>160.15</i>	<i>9.13</i>	<i>0.45</i>

Obrt zaliha = Trošak prodatih proizvoda / prosječne zalihe

Obrt zaliha pokazuje koliko se puta prosječno godišnje zalihe obrnu u preduzeću. Takođe, pokazuje na koliko eura troška prodatih proizvoda 1 euro ostaje vezan u zalihama na kraju godine.

Tabela 19. Obrt vezivanja zaliha

Obrt vezivanja zaliha	2018	2019	2020	2021
365	365	365	365	365
Obrt zaliha	146.0077733	160.1496991	9.130434783	0.452415886
365 / Obrt zaliha	2.50	2.28	39.98	806.78

Obrt vezivanja zaliha = 365 / Obrt zaliha

Obrt vezivanja zaliha pokazuje koliko dana je u prosjeku potrebno preduzeću da proda svoje zalihe i pretvori ih u prihod. Što je brži obrt zaliha, to se skraćuje broj dana vezivanja zaliha. Treba obezbijediti dobru komunikaciju između sektora nabavke i sektora prodaje kako bi se pravovremeno nabavljale odgovarajuće količine zaliha koje će se brzo prodati, a one artikle koji se slabo obrću, a moraju se držati na zalihama, držati na minimumu.

Osnovni nefinansijski pokazatelji

Pod rezultatima poslovanja (kvalitativnim pokazateljima poslovanja) Luke Kotor A.D. podrazumjevamo pored finansijskih i nefinansijske pokazatelje (naturalne - kvalitet proizvoda, kvalitet usluge) - predstavljene kroz kvantitativne parametre, tačnije promet putnika i brodova .

U luku Kotor je u 2021. godini uplovilo 64 broda sa ukupno 9.139 putnika. Takođe uplovile su i 723 jahte sa ukupno 2.791 putnikom.

Tabela 20 . Rekapitulacija brodova i putnika za period 01.01.2021.-31.12.2021.godine

2021 MJESEC	BRODOVI					PUTNICI		
	putnički	vojni	ostalo	UKUPNO	jahte	putnički	jahte	UKUPNO
januar	0			0	5		7	7
februar	0			0				0
mart	0			0	22		4	4
april	0			0	19		64	64
maj	0			0	59	0	239	239
jun	4			4	81	487	352	839
jul	13			13	177	1189	708	1897
avgust	17			17	195	2396	826	3222

Konsolidovani izvještaj menadženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

septembar	10			10	120	1584	456	2040
oktobar	11			11	30	2256	114	2370
novembar	6			6	5	1159	15	1174
decembar	3			3	10	68	6	74
ukupno	64	0		64	723	9139	2791	11930

Na osnovu podataka iz Tabele 20. najveći broj dolazaka brodova imali smo u periodu jul – oktobar 2021. godine kada je ostvareno 51 uplovljavanje, što čini 80% od ukupnog broja dolazaka.

Od ukupno ostvarenih dolazaka najveći broj ostvarili su Atena i Arthemis (13 dolazaka), Le Belle de Ladriatique (13 dolazaka), I brodovi Viking Venus, Sky, Sea Jupiter (11 dolazaka), Tabela 21.

Tabela 21 . Broj ostvarenih dolazaka po brodovima

	KOMPANIJA	BROJ DOLAZAKA	%	PUTNIKA	%	BRODOVI	AGENT
1	Compagnue du Ponant	2	3,13	185	2,02	Le Lyrial, Le Bouganville	Boka Adriatic
2	Croisimer	13	20,31	1835	20,08	Le Belle de Ladriatique	Boka Adriatic
3	Grand Circle Cruise Line	13	20,31	336	3,68	Athena, Artemis	Adriamar
4	Holland America Line	2	3,13	1794	19,63	Eurodam	Boka Adriatic
5	N i P Matkovic	1	1,56	31	0,34	Plomin	BCM
6	Porer doo	1	1,56	26	0,28	Black Swan	BCM
7	Running on Waves	1	1,56	24	0,26	Running on Waves	Boka Adriatic
8	Sga Group	1	1,56	656	7,18	Spirit of Adventure	Jadroagent
9	Sea Dream Yacht Club	4	6,25	289	3,16	Sea Dream I i II	Jadroagent
10	Tajna Mora	5	7,81	216	2,36	Adriatica	Boka Adriatic
11	The Christina Limited Partnership	3	4,69	42	0,46	Christina O	Allegra
12	UTO Adria Tours	7	10,94	183	2,00	Exellence Adria	Jadroagent
13	Viking Ocean Cruises	11	17,19	3522	38,54	Viking Venus, Sky, Sea Jupiter	BCM
	UKUPNO	64	100,00	9139	100,00		

U Tabeli 22. Dat je prikaz ostvarenih dolazaka brodova po agentima. Najveći procenat agentura ostvarila je agencija "Boka Adriatic" (35,94 %), zatim BCM (20,31 %), Adriamar (20,31 %), Jadroagent (18,75 %), I Allegra (4,12%)

Tabela 22. Procenat ostvarenih dolazaka po agentima

	Agenti	broj dolazaka brodova	%	broj putnika	%	BRT	%	LOA	%
1	Adriamar	13	20,31	336,00	3,68	15.678,00	1,82	764,40	10,56
2	Allegra	3	4,69	42,00	0,46	5.406,00	0,63	298,50	4,12
3	BCM	13	20,31	3.579,00	39,16	526.563,00	61,08	2.584,55	35,70
4	Boka Adriatic	23	35,94	4.054,00	44,36	235.510,00	27,32	2.577,36	35,60
5	Jadroagent	12	18,75	1.128,00	12,34	78.942,00	9,16	1.014,21	14,01
	ukupno	64	100	9.139,00	100	862.099,00	100	7.239,02	100

Racio pokazatelji

Racio analiza predstavlja osnovni instrument za procjenu finasijske pozicije i potencijala preduzeća. Stavljanjem u odnos logički povezanih cjelina iz finansijskih izvještaja (Bilans stanja i Bilans uspjeha), dolazi se do rezultata uspostavljenih relacija koji za cilj imaju ocjenu stanja i aktivnosti preduzeća.

Tabela 23. Sumarni prikaz pokazatelja

POKAZATELJI	2018	2019	2020	2021
<i>Ekonomičnost ukupnog poslovanja</i>	1.33	1.38	0.10	0.53
<i>Ekonomičnost redovnog poslovanja</i>	1.33	1.41	0.10	0.49
<i>Koeficijent tekuće likvidnosti</i>	10.05	6.86	2.04	1.38
<i>Koeficijent trenutne likvidnosti</i>	8.52	5.47	1.95	0.89
<i>Koeficijent ubrzane likvidnosti</i>	10.05	6.85	2.03	1.05
<i>Koeficijent finansijske stabilnosti</i>	0.50	0.65	0.95	1.01
<i>Pokrivenost troškova kamatama</i>	387.17	8,838.23	-339,172.74	-884.30
<i>Neto profitna marža (A)</i>	0.23	0.30	-11.62	-2.07
<i>Neto profitna marža (B)</i>	0.22	0.26	-9.28	-0.90
<i>Participacija troškova kamate u ukupnim rashodima</i>	0.00	0.00	0.00	0.00
<i>Participacija troškova kamate u ukupnim prihodima</i>	0.00	0.00	0.00	0.00
<i>Koeficijent zaduženosti</i>	0.06	0.31	0.49	0.48
<i>Koeficijent finansijskog leveridža</i>	0.07	0.46	0.99	0.98
<i>Faktor zaduženosti</i>	0.25	1.25	1.99	1.63
EBIT	844.407.00 €	1.308.630 €	-1.972.930 €	-984.460 €
EBITDA	929.815.00 €	1.580.748 €	-1.547.026 €	-391.792 €
<i>Stopa prinosa na kapital (ROE)</i>	0.12	0.17	-0.52	-0.26
<i>Stopa prinosa na sredstva (ROA)</i>	0.12	0.12	-0.26	-0.13
<i>Obrt potraživanja</i>	5.16	9.56	3.80	9.67
<i>Dani vezivanja potraživanja</i>	70.72	38.19	96.14	37.74
<i>Obrt zalih</i>	146.01	160.15	9.13	0.45
<i>Obrt vezivanja zalih</i>	2.50	2.28	39.98	806.78

Ekonomski ciljevi i zadaci su dio ukupnih ciljeva i zadataka preduzeća. Efikasnost poslovanja preduzeća je upravo proporcionalna ostvarenim rezultatima. Veći rezultati podrazumijevaju i veću efikasnost pod uslovom da su ulaganja za te rezultate ostala ista ili nisu povećana u većem obimu od obima rezultata.

Zbog nemogućnosti sintetičkog, zbirnog izraza efikasnosti poslovanja teorija i praksa ekonomije preduzeća afirmišu određene ekonomske principe poslovanja preduzeća. Najznačajniji principi su: produktivnost, ekonomičnost i rentabilnost.

Ekonomičnost predstavlja jedan od širih instrumenata kontrole ekonomske uspješnosti poslovanja preduzeća, jer ona održava odnos preduzeća prema ukupnim troškovima. Ekonomičnost predstavlja ekonomski princip poslovanja preduzeća koji obezbjeđuje maksimalan proizvodni rezultat uz minimalno trošenje elemenata proizvodnje.

Smisao kontrole putem ekonomičnosti jeste identifikovanje mjesta u preduzeću u kojima se dolazi do povećanih troškova, nesprovođenja propisanih principa poslovanja, kao i neefikasnosti poslovanja. Ostvarenje većih rezultata uz smanjeno trošenje elemenata, postiže se kvalitetnijim poslovanjem preduzeća, jer povećanje ekonomičnosti u širem smislu označava povećanje bogatstva društva.

2.2. Informacije o članovima upravnih i nadzornih tijela

Skupština akcionara je najviši organ Društva. Svoju funkciju ostvaruje na redovnim i vanrednim skupštinama. U izvještajnoj 2021. godini su zakazane i održane dvije Skupštine akcionara: Vanredna Skupština akcionara i ponovljena Redovna Skupština akcionara.

Na Vanrednoj Skupštini akcionara održanoj dana 07.04.2021. godine usvojen je novi statut Društva usklađen sa odredbama novog Zakona o privrednim društvima, razriješen je prethodni i imenovan novi Odbor direktora Odlukom broj 0101-726 od 07.04.2021. godine u sastavu:

1. Ljiljana Popović Moškov, predsjednica (na tu funkciju izabrana Odlukom broj 0202-735 od 08.04.2021. godine),
2. Branko Kovačević, član,
3. Mano Rebronja, član,
4. Jovo Pajović, član,
5. Radimir Rudanović, član.

Ovaj Odbor direktora je radio u periodu od 07.04.2021. do 23.07.2021. godine, kada je razriješen Odlukom Skupštine i imenovan novi Odlukom skupštine akcionara broj 0101-1482 od 23.07.2021.godine u sastavu:

Konsolidovani izvještaj menandženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

1. Ljiljana Popović Moškov, predsjednica (na tu funkciju izabrana Odlukom broj 0202-1515 od 26.07.2021. godine),
2. Mano Rebronja, član,
3. Desanka Ilić, član,
4. Jovo Pajović, član,
5. Radomir Rudanović, član.

Odbor direktora je u 2021. godini održao ukupno 32 sjednice i to: 9 sjednica u periodu od 01.01.2021. godine do 07.04.2021. godine, 13 sjednica u periodu od 07.04.2021. godine do 23.07.2021. godine i 10 sjednica u periodu od 23.07.2021. godine do 31.12.2021. godine.

Odbor direktora je donio Odluku o imenovanju članova komisije za sponzorstva i donacije broj 0202-1043/1 dana 01.06.2020. godine, i to: Radulović Marka, Vulović Zdenke i Palma Mie. Komisija je u istom sastavu radila i u toku 2021. godine.

Važeći akt o sistematizaciji radnih mjesta je usvojen na sjednici Odbora direktora održanoj dana 12.11.2020. godine (Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta broj 0202-1883 od 12.11.2020. godine).

Revizorski Odbor, shodno ovlaštenjima utvrđenim Zakonom o računovodstvu i reviziji, prati postupak finansijskog izvještavanja, prati djelotvornost interne kontrole društva i interne revizije, prati zakonom propisanu reviziju godišnjih i konsolidovanih finansijskih iskaza, prati nezavisnost angažovanih ovlašćenih revizora ili društva za reviziju koji obavljaju reviziju, daje preporuke Skupštini društva o izboru ovlašćenog revizora ili revizorskog društva, raspravlja o planovima i godišnjem izvještaju unutrašnje kontrole, kao i o drugim pitanjima koja se odnose na finansijsko izvještavanje i reviziju. Revizorski odbor ima tri člana od kojih je najmanje jedan stručnjak iz oblasti računovodstva i revizije.

Revizorski odbor je u toku 2021. godine radio u sastavu: Ljubica Pavićević, predsjednica i članice Milena Vujović i Antonia Orlando.

Revizorski odbor je održao jednu sjednicu tokom 2021. godine.

Odlukom Odbora direktora broj 0202-937 od 15.05.2021. godine ukinuta je isplata naknada za članove Revizorskog odbora, dok je za predsjednicu Revizorskog odbora utvrđena naknada u iznosu od 100,00 eura mjesečno.

3 MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Životna sredina je prostor, odnosno prirodno okruženje, vazduh, zemljište, voda i more, biljni i životinjski svijet, pojave i djelovanja: klima, jonizujuća i nejonizujuća zračenja, buka i vibracije, kao i okruženje koje je stvorio čovjek: gradovi i druga naselja, kulturno-istorijska baština, infrastrukturni, industrijski i drugi objekti.

3.1. Objelodanjivanja informacija o:

- Zaštiti životne sredine

Preduzeće „Luka Kotor“ A.D. Kotor vodi svoju politiku ekološki svjesno i angažovano, u skladu sa Zakonom o životnoj sredini ("Službeni list Crne Gore", br. 052/16 od 09.08.2016) i Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 75 od 23.11.2018). Svijesni činjenice značaja životne sredine za Kotor i čitavu Boku, uprava Luke Kotor zaštitu životne sredine tretira sa najvećim prioritetom i već dugi niz godina radi na procesu unapređenja zaštite životne sredine u prostoru koji ona kontroliše i upravlja.

U skladu sa članom 9 Zakona o životnoj sredini, obavljamo sledeće aktivnosti na obezbijedenju zaštite životne sredine:

- Održivo korišćenje prirodnih resursa, dobara i energije;
- Uvođenje energetski efikasnijih tehnologija i korišćenje obnovljivih prirodnih resursa;
- Upotreba proizvoda, procesa, tehnologija koji manje ugrožavaju životnu sredinu;
- Preduzimanje mjera prevencije i otklanjanja posljedica ugrožavanja i štete po životnu sredinu;
- Kontrola aktivnosti i rada postrojenja koja mogu predstavljati rizik ili prouzrokovati opasnost po životnu sredinu i zdravlje ljudi;
- Druge mjere u skladu sa zakonom.

Luka Kotor je do sada racionalno koristila prirodne resurse koji su joj na raspolaganju i preduzimala sve mjere za primjenu propisa i zakonskih regulativa koje se odnose na zaštitu životne sredine. U svom dosadašnjem radu Luka Kotor je uspostavila ISPS Code

za luke. Pored ovog koda bezbjednosti, u poslovnoj dokumentaciji Luke Kotor involvirane su brojne direktive EU, kao što su Direktiva 2010/65/EU Evropskog parlamenta i Vijeća o formalnostima za brodove koji pristižu i/ili polaze iz luka, Direktiva EU 2000/59/EC o pristanišnim prijemnim objektima za brodski otpad i ostatke tereta, koji su usklađeni sa MARPOL konvencijom, Direktiva 2002/84/EC, Direktiva o izmjenama i dopunama Direktive o pomorskoj sigurnosti i sprečavanju zagađenja sa brodova, Direktiva 2005/65/EC o poboljšanju sigurnosti luka, Uredba (EZ) br.725/2004 Evropskog parlamenta o unapređenju sigurnosti broda i lučkih objekata.

MARPOL konvencija se stalno mijenja i dopunjuje, novosti koje se u tekstu unose, gotovo svake godine, automatski stupaju na snagu godinu dana nakon odluke IMO-a, osim ako im se izričito ne usprotivi trećina država koje posjeduju barem polovinu svjetske tonaže. Osim osnovnog teksta ova konvencija sadrži šest priloga i to:

Prilog I. - Pravila o sprječavanju zagađenja naftom.

Prilog II. - Pravila za kontrolu zagađenja tekućim materijama koje se prevoze tankerima.

Prilog III. - Pravila o sprječavanju zagađenja štetnim materijama u pakovanom obliku.

Prilog IV. - Pravila o sprječavanju zagađenja fekalijama s brodova.

Prilog V. - Pravila o sprječavanju zagađenja otpacima s brodova.

Prilog VI. - Pravila o sprječavanju zagađenja s brodova indirektno vazduhom, emisijom sumpor i kiseonik oksida.

Sva gore navedena poglavlja MARPOL konvencije stalno se prate i implementiraju njihove izmjene u poslovnim procedurama "Luke Kotor" A.D.

Kompanija uspješno implementira sistem kvaliteta menadžmenta prema zahtjevima ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015, resertifikaciju je izvršila sertifikaciona kuća Bureau Veritas u junu 2018. godine te je validnost sertifikata produžena uz obavezan godišnji pregled. Nadzorna posjeta resertifikacije sistema menadžmenta kompanije prema zahtjevima novog standarda je potvrđena i validna od 8 aprila 2019. godine. Nakon ove sertifikacione nadzorne podsjete, sertifikati Luke su produženi na period od još 3 godine, uz obavezan godišnji pregled.

U funkciji zaštite i čišćenja akvatorijuma „Luka Kotor“ A.D. posjeduje sledeća plovila: Pilotski čamac tipa Navar 795 (102-KT) i Specijalizovano plovilo - "Cataglop CG 75" (trenutno nije u funkciji). U cilju zaštite akvatorijuma „Luka Kotor“ A.D. posjeduje plutajuća branu (110 m).

Konsolidovani izvještaj menadženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

- Upravljanje otpadom (predaja ovlaštenim operaterima, reciklaža/uništavanje)

Shodno važećim procedurama ISO 9001:2015 služba kvaliteta vrši sljedeće operativne aktivnosti:

- a) Redovno obavještanje nadležnih organa Crne Gore - Agenciju za zaštitu prirode i životne sredine Crne Gore:

- Godišnji izvještaj o otpadu (0301-484 od 25.02.2022g.),
- Prosljeđivanje potrebnih informacija u vezi istraživanja o otpadu koje radi agencija za zaštitu prirode i životne sredine.

- b) Saglasnosti na Plan upravljanja otpadom (Broj: 024/19-09-1229/1 Bar od 24.06.2019 ističe 30.05.2022.g).

- Opasni i neopasni otpad (Saglasnost dobijena za 20 različitih vrsta otpada);

- c) Ugovori o poslovnoj tehničkoj saradnji sa:

1. „Hemosan“ d.o.o. - Bar

- „Ugovor o prihvatu otpada iz marine i sa plovnih objekata iz Luke Kotor“ (br: 0306-1377/1 od 26.06.2019.g);
- „Ugovor o pružanju usluga zaštite u slučaju polucije mora od izlivanja sa plovnih objekata“ (br: 0306-1721 od 01.08.2019.g) i
- „Ugovor o zbrinjavanju elektronsko-električnog otpada“ (br: 0306-1377/2 od 26.06.2019.g),

2. „Komunalno Kotor“ doo - „Ugovor o pružanju usluga odvoza i deponovanja otpada“ (br: 0306- 2042 od 15.12.2020.g)

- d) Utvrđivanja i ispunjavanja zahtjeva korisnika usluga i povećanje njihovog zadovoljstva,

- e) Utvrđivanje i preispitivanje značajnih aspekata životne sredine, povezanih sa prethodnim tekućim i planiranim aktivnostima, uzimajući u obzir odgovarajuće kriterijume zaštite životne sredine, zakonske propise i druge zahtjeve, interese zaposlenih i ostalih zainteresovanih strana .

- Upravljanje vodom (potrošnja) i upravljanje energijom (kontrola emisije gasova)

Investicionim radovima na sanaciji hidrantske mreže Luke Kotor realizovanim krajem 2011. godine izvedeno je saniranje cjelokupne mreže. Postojeća mreža je sanirana i u funkcionalnom stanju i priključena je na glavni cjevovod prečnika Ø3" i ona se koristi u lučkom dijelu. Priključak od Ø2" koristi se u marinskom dijelu snabdijevanja jahti.

Energetski kanali i elektro instalacije su u funkcionalnom stanju i redovnoj upotrebi. Za poboljšanje napajanja električnom energijom plovnih objekata u marinskom dijelu Luke Kotor instaliran je energetski kabal dužine 210 m sledećih tehničkih karakteristika: (i) instalirana snaga 1KV; (ii) 3 fazni provodnik; (iii) linijski napon 400V.

Emisije gasova:

- Izvještaj o praćenju kvaliteta vazduha Crne Gore – (2021.god. Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica (0301- 203 od 20.01.2022.g);

Učinak zaštite životne sredine ISO 14001:2015

Mjerljivi rezultati upravljanja zaštitom životne sredine (9.1.2 - 14001 2015)
Praćenje, mjerenje analiza i vrednovanje (9.1. - ISO 14001 2015)

1) Informacija o stanju životne sredine

a) Lko 41 - Izvještaji o stanju životne sredine:

- (0301-2086 od 19.10.2021.god.)

b) Lko 42 - Izvještaji o akcidentima;

- (0301-1423 od 16.07.2021.god.)
- (0301-2099 od 20.10.2021.god.)

c) Lko 67 - Izvještaj o radu kompanija za prevoz opasnog i komunalnog otpada;

- (0301-1090 od 04.06.2021.god.)

d) Lko 125 - Ukupna evidencija otpada sa brodova za 2021 god.:

- (0301-209 od 21.01.2022.god.)

e) Praćenje sanitarnog kvaliteta morske vode JPMD Budva. Mjerno mjesto Benovo, Kotor (0301-189 od 13.01.2021.god.)

- Industrijska bezbjednost (zaštita od požara)

U cilju obezbjeđenja što većeg stepena protivpožarne zaštite u samoj Luci Kotor, svim korisnicima lučkih usluga ili onima koji se nađu na teritoriji i akvatorijumu Luke Kotor su u

obavezi da poštuju preventivne mjere koje su ustanovljene od strane uprave luke, shodno proceduri LKO32-Izdanje 1/13 ISO sistema kvaliteta a to su:

1. U skladu sa zakonom vršiti regularnu kontrolu protivpožarne opreme i uređaja;
2. Brod koji se snabdijeva pogonskim gorivom u luci danju mora vioriti crvenu zastavu na najistaknutijem mjestu, a noću upaliti crveno svijetlo vidljivo sa svih strana i držati zatvorene sve palubne otvore tokom čitave operacije. Posada, sredstva za gašenje požara i SOPEP oprema moraju biti u stanju pripravnosti. Prije početka snabdijevanja pogonskim gorivom, zapovjednik broda je dužan da o tome obavještava Lučku Kapetaniju i službu bezbjednosti Luke Kotor;
3. Obavezna upotreba plutajuće brane za vrijeme prekrcaja goriva i potpisivanje bezbjedonosne ček liste (Safely check list);
4. Obavezna upotreba požarnog kamiona za protivpožarnu zaštitu za vrijeme prekrcaja goriva.

Strogo je zabranjeno :

1. Upotrebljavati otvoreni plamen na teritoriji Luke Kotor, kao unutar plovila koja borave u luci, osim uz saglasnost šefa službe bezbjednosti u luci, koji može odrediti i odgovarajuće mjere predostrožnosti;
2. Upotrebljavati protivpožarne uređaje, posebno one koje spajaju sa drugim sistemima i uređajima, ukoliko nisu u skladu sa međunarodnim standardima;
3. Upotreba protivpožarih uređaja za bilo koju drugu svrhu, osim za onu za koju su namjenjena;
4. Upotreba oli spill disperzanata bez odobrenja Lučkih Vlasti;
5. Skidati ili rasklapati bilo koji uređaj ili dio protivpožarnog sistema u luci ili na plovilima, a da se ne obezbejdi zamjena i njegovo funkcionisanje;
6. Upotrebaljavati bilo koje uređaje za zavarivanje, grijanje, kuvanje i slično koji nisu dio opreme plovila bez saglasnosti šefa službe bezbjednosti, koji može odrediti odgovarajuće mjere predostrožnosti;
7. Vršiti manipulaciju, odnosno ukrcaj/iskrcaj bilo kojeg tereta klasifikovanog kao "opasan teret" u skladu sa IMDG Cod-om;

8. Krcati/iskrcavati ili pretakati gorivo ili bilo koju zapaljivu materiju, osim na mjestima koja su za to predviđena i uz prisustvo dežurnog radnika službe sigurnosti.

U slučaju opažanja požara ili potencijalne bezbejdonosne opasnosti, treba odmah obavjestiti dežurnog radnika službe bezbjednosti.

U skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu, ukoliko smatramo da određeni projekat ili poslovna aktivnost može ili će imati uticaj na životnu sredinu, tražićemo saglasnosti nadležnog organa na elaborat o procjeni uticaja ili odluke da nije potrebna procjena uticaja na životnu sredinu.

Kao nosilac projekta podnijeli bi zahtjev za odlučivanje o potrebi procjene uticaja nadležnom organu.

Uz zahtjev, kao nosilac projekta podnijeli bi:

- 1) Opis lokacije;
- 2) Opis projekta;
- 3) Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu;
- 4) Popunjen upitnik o uticaju projekta na životnu sredinu.

Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu bi sadržao, u skladu sa članom 15 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu, sledeće elemente:

- 1) Opšte informacije;
- 2) Opis lokacije;
- 3) Opis projekta;
- 4) Opis razmatranih alternativa;
- 5) Opis segmenata životne sredine;
- 6) Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu;
- 7) Opis mjera predviđenih u cilju sprječavanja, smanjenja ili otklanjanja značajnog štetnog uticaja na životnu sredinu;
- 8) Rezime informacija iz tačaka. 2 - 7;

- 9) Podatke o mogućim teškoćama u prikupljanju podataka i dokumentacije;
- 10) Popunjen upitnik za određivanje obima i sadržaja elaborata.

Kao društveno odgovorno preduzeće, sve aktivnosti planiramo i sprovodimo na način da:

- Prouzrokuju najmanju moguću promjenu u životnoj sredini, odnosno da predstavljaju najmanji mogući rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi,
- Smanjimo opterećenje prostora i potrošnje sirovina i energije u izgradnji, kao i u proizvodnji, distribuciji i upotrebi,
- Uključimo mogućnost reciklaže, spriječimo ili ograničimo uticaj na životnu sredinu na samom izvoru zagađenja;
- Kada nije sigurno kakve posljedice može prouzrokovati eventualni zahvat, sprovodimo sve raspoložive procedure za ocjenu očekivanih uticaja i odgovarajuće mjere, kako bi se izbjegle negativne posljedice po zdravlje ljudi i životnu sredinu.

3.2. Društveno - korporativna odgovornost

Kao društveno odgovorna kompanija „Luka Kotor“ A.D. sprovodi i planira sledeće aktivnosti:

- a) Uspješna implementacija sistema kvalitetom menadžmenta prema zahtjevima ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015. Integrirani sistem se bazira na apliciranju IPA projekata i dobijanja sredstava iz evropskih fondova .
- b) Uspješno definisan model integracije kroz definisani pristup mjerenja performansi sistema zaštite životne okoline, sigurnosti i kvaliteta.
- c) Definisane procedure i uputstva (veza zaštita životne okoline) koje sprovode rukovodioci službi Luke Kotor. Zadatak obučanih rukovodioca službi se odnosi na posvećivanje identifikaciji, analizi i ocjenjivanju neuobičajenih i razumno predvidljivih vanrednih situacija i potencijalnih opasnosti/opasnih događaja ili izlaganja. Vanredne situacije detaljnije su regulisane u proceduri u Planu bezbjednosti Luke Kotor, a odnose se na pripravnost za reagovanje u vanrednim situacijama i odgovor na njih.
- d) Tokom pandemije Covid-19 koja je obilježila cijelu 2020 godinu, u cilju obezbjeđivanja sigurnih i bezbjednih uslova za prijem kruzera sa posadom, izrađen je Plan prihvata i upravljanja lučkim područjem za smještaj stranih plovni objekata

Konsolidovani izvještaj menadženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

i njihove posade za vrijeme trajanja pandemije kojim su propisane mjere i procedure koje se moraju sprovesti prilikom dolaska kruzera. Plan je odobren od strane resornog Ministarstva i usklađen sa internim procedurama , Planom bezbjednosti luke Kotor, kao i Planovima i pravilima višeg reda koje je propisalo Ministarstvo saobraćaja i pomorstva.

- e) Definisani su programi zaštite životne sredine. Uz definisane postupke određene su odgovorne osobe i opisani su izlazni elementi verifikacije odnosno kontrole procesa. Shodno tome Unija poslodavaca Crne Gore je (24.11.2017. godine) dala nagradu „LUKA KOTOR“ A.D. u kategoriji „briga za životnu sredinu“.
- Podrška projektima koji se bave zaštitom životne sredine

U skladu sa postojećim zakonskim propisima u Crnoj Gori, kompanija je bila nosilac sledećih elaborata/projekata:

- a) Poslovno tehnička saradnja sa Fakultetom za pomorstvo u Kotoru (0306-2265 od 15.11.2021. godine).
- b) Univerzitet Crne Gore – „Institut za biologiju mora“ - “Ugovor o poslovno tehničkoj saradnji”, realizacija međusobne stručne, tehničke, obrazovne i druge saradnje (br: 0306-2640 od 21.12.2021. godine)
- c) Informacija o stanju životne sredine (Koncesioni akt za dodjelu koncesije).
- d) Apliciranje na projektima koji se bave zaštitom životne sredine
- e) Participiranje u projektu Med Cruise-a u sklopu programa „Energetska efikasnost i održivi razvoj“ sa akcentom na obnovljive energije, zeleno gorivo, vodonik , kao i usklađenost nacionalnih zakona sa evropskim direktivama vezanim za ekološka pitanja.

Da „Luka Kotor“ A.D. kao privredni subjekat posluje u skladu sa svojim procedurama IMS -a, govori nam činjenica da je na osnovu istraživanja i analize koje je sprovela, Svjetska organizacija Bussiness Initiative Directions (BID), Luka Kotor A.D. (15 septembra 2015. godine) odlikovana Zlatnom Medaljom za Kvalitet (International Star of Quality ISAQ).

Rezultati uspješnog upravljanja i razvoja poslovanja prepoznala je i međunarodna zajednica, tako da su i stigla i prestižna priznanja. „Luka Kotor“ A.D. je dobitnik posebnog priznanja za Doprinos razvoju preduzetništva u srednjoj i jugoistočnoj Evropi „Stvaratelji za stoljeća“. Odluku je donio međunarodni nezavisni Komitet koji broji dvanaest članova na osnovu bodova koji je svaki laureat dobio.

„Luka Kotor“ A.D. Kotor je godinama unazad bila prepoznata kao kompanija koja je pomagala, podsticala i davala nesebičnu podršku zdravstvu, prosvjeti, kulturi i sportu kroz odobravanje brojnih sponzorstva i donacija.

Na žalost, izvještajna 2021.godina je otpočela zabranom uplovljenja svih kruzera i jahti u luku Kotor od strane nadležnih Državnih tijela u cilju suzbijanja unošenja, prenošenja i širenja infekcije COVID-19. I nakon ukidanja zabrane, zbog velikog broja zaraženih, zemlje Evropske unije su stavile našu zemlju na crvenu listu, tako da je u toku 2021. godine bio veliki broj otkaza rezervacija što je uzrokovalo gubitke u poslovanju usled nemogućnosti ostvarivanja prihoda .

Fokus društveno odgovornog poslovanja je tokom 2021.godine bio usmjeren na projektovanju načina najekonomičnijeg trošenja akumuliranih sredstva kompanije, kako bi se maksimalno smanjili operativni troškovi i obezbijedila sredstva za redovno izmirenje zarada zaposlenima uz redovno izmirenje poreza i doprinosa na zarade. Ideja vodilja je bila očuvanje najvažnijeg resursa kompanije – zaposlenih.

S tim u vezi, menadžment je postigao dogovor sa Sindikalnom organizacijom „Luka Kotor“ A.D. Kotor koji je ishodio umanjenu zaradu zaposlenih u maksimalnim iznosima dozvoljenim Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom za zaposlene u „Luka Kotor“ A.D. Kotor. Mjera je dala projektovane efekte.

4 PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

Preduzeće je osnovano i posluje u skladu sa **Going Concern** principom, odnosno Principom kontinuiranog poslovanja. U narednom periodu planira da nastavi poslovanje na isti način, umanjiti posledice izazvane pandemijom virusa COVID19, i poveća obim poslovanja, ukoliko se ukaže prilika.

Investiciona ulaganja predviđena i planirana prethodne dvije godine nisu realizovane zbog uslova prouzrokovanih pandemijom COVID-19 koja je i objektivno u potpunosti onemogućila sprovođenje investicionih aktivnosti. Isto je ihodovalo prolongiranjem preuzetih obaveza sadržanih u koncesionom ugovoru i opredijelilo za budući period kada se stvore elementarni preduslovi za mogućnost njihove realizacije.

Investicione aktivnosti koje su bile planirane a nisu realizovane zbog navedenih okolnosti predstavljaju dio investicionog ulaganja za 2022 godinu.

Obzirom na izmjenjene poslovne okolnosti nametnute pandemijom COVID-19 nameće se potreba hitne realizacije aneksa Ugovora o prvenstvenoj koncesiji operativne obale i davanju prioriteta za investicione aktivnosti koje kratkoročno mogu doprinjeti poboljšavanju ekonomskog položaja kompanije.

U skladu sa tehničkom dokumentacijom projekta marine **planirane investicije iznose maksimalno 1,0 milioneura (sa uračunatim PDV)**, a obuhvata sledeće aktivnosti:

1. **Nabavka i ugradnja pontona u marinskom dijelu – II faza** (tačka 2.2.1. iz Poslovnog plana, koja je bila predviđena za period 2018/2019 godine.) obuhvata sledeće:

- Produženje plutajućeg valobranskog gata cca 40 500e
- Gat I – nabavka i ugradnja cca 79000e
- Gat II – nabavka i ugradnja cca 66000e
- Gat III – nabavka i ugradnja cca 73000e
- Obezbeđenje sidrenog sistema – nabavka i ugradnja cca 370000e
- Pontonska oprema – nabavka i ugradnja cca 51000e
- Nabavka električnih ormarića cca 44000e

Ukupna planirana vrijednost izgradnje II faze marinskog dijela iznosi cca 723.000 eura odnosno 875.000 eura sa uračunatim PDV.

2. **Nabavka i ugradnja trafoa 1,1 mW za potrebe marinskog dijela** (tačka 2.2.4. iz Poslovnog plana koja je bila predviđena za period 2020.godine),

- Nabavka i ugradnja trafoa cca 100 000e (sa PDV)

Predviđene investicione aktivnosti u marinskom dijelu utemeljene su u planom utvrđenom povećanju kapaciteta u prostornom, komercijalnom i konačno finansijskom dijelu.

Produženjem postojećeg valobrana i nabavkom novih gatova raspoloživi broj komercijalnih vezova **sa postojećih 60 vezova** :

- marinski dio 57 (37 jahte I 15 gliseri),
- park 8,

biće povećano za 70% i iznosiće 162 veza od čega :

- marinski dio **134** (90 za jahte i 44 komunalna veza),
- park **28 veza** (8 komercijalni brosovi + 20 glisera)

Kao što je već navedeno u prethodnom dijelu ovog dokumenta, navedene investicije moguće je realizovati samo uz kreditno zaduženje uz maksimalnu kamatnu stopu od 3% i uz grejs period od 1do 2 godine.Društvo će se opredijeliti za onog kreditora (poslovnu banku ili IRF) koji bude ponudio najbolje uslove kreditiranje, kako u pogledu kamatnih stopa tako i u pogledu ostalih uslova (troškova prijevremenog vraćanja, obračuna kamata i sl)

Projekcija bilansa uspjeha

Tabela 24. Projekcija bilansa uspjeha

			I	III
A	Ukupni prihodi	2.330.396,0	3.901.866,0	4.091.959,0
B	Ukupni rashodi	1.977.701,0	2.305.530,0	2.428.194,0
1.	Poslovni rashodi	96.000,0	130.000,0	145.000,0
1.1.	Materijalni i nematerijalni troškovi	160.082,0	212.346,0	231.581,0
1.2.	Amortizacija	613.615,0	623.700,0	635.470,0
1.3.	Bruto zarade	1.105.700,0	1.309.500,0	1.388.450,0
2.	Rashodi finansiranja (kamata)	2.304,0	29.984,0	27.693,0
C	Bruto dobit	352.695,0	1.596.336,0	1.663.765,0
D	Porez na dobit	31.742,6	143.670,0	149.739,0
E				

ANALIZA BONITETA

Postoje brojni modeli koji se u savremenim uslovima poslovanja koriste za ocjenu kreditnog boniteta i predviđanje vjerovatnoće stečaja preduzeća. Tri modela koji su danas najšire korišćeni su sledeći:

- Altmanov Z-score
- BEX Index
- Zmijewski model

Altmanov Z-score

Jedan od najčešće korišćenih modela jest Altmanov Z - score model. Na osnovu prilagođavanja originalnog modela predviđanja vjerovatnoće stečaja, koji je primjenljiv samo na preduzeća čijim se akcijama trguje na organizovanom tržištu, nastao je modifikovan model primenljiv na preduzeća čijim se akcijama ne trguje na organizovanom tržištu. Altmanov model je danas opšte prihvaćen model koji služi za predviđanje bankrota preduzeća. Zasniva se na analizi bilansa preduzeća.

Postoje 3 raspona vrijednosti koje preduzeće svrstavaju u:

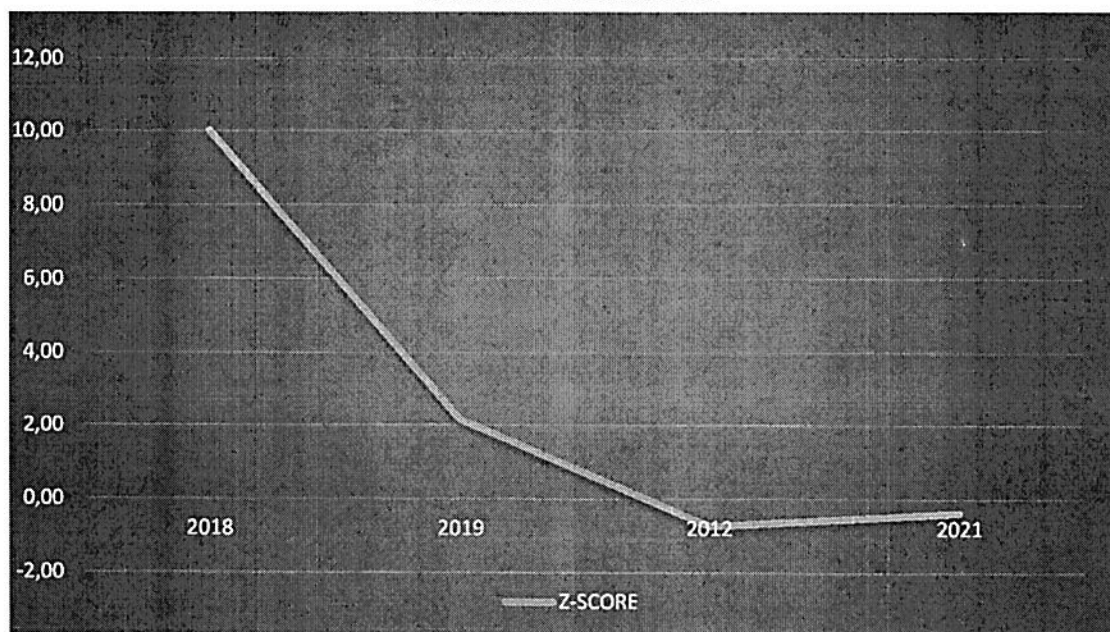
Konsolidovani izvještaj menadženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

- Pred bankrotom -score < 1,81
- Rizično 1,81 < Z-score < 2,99
- Uspješno Z-score >2,99

Tabela 25. Z-Score

Z-SCORE					
R. br.	Pozicija	2018	2019	2020	2021
1	Ukupna sredstva	6.823.532,00	10.339.099,00	8.518.450,83	7.891.160,31
2	Tekuća imovina	3.569.923,00	4.053.689,00	1.434.029,83	851.397,31
3	Stalna imovina	3.253.440,00	6.270.402,00	7.081.103,00	7.037.866,00
4	Obrtni kapital (2-3)	316.483,00	-2.216.713,00	-5.647.073,17	-6.186.468,69
5	X1 (4/1)	0,05	-0,21	-0,66	-0,78
6	Zadržani (neraspoređeni) dobitak	1.774.574,00	2.323.316,00	1.672.802,00	1.745.341,00
7	X2 (6/1)	0,26	0,22	0,20	0,22
8	Zarada prije odbitka kamata i poreza na dobitak	892.460,00	1.251.409,00	-2.198.303,43	-980.317,00
9	X3 (8/1)	0,13	0,12	-0,26	-0,12
10	Kapital	6.361.062,00	7.031.238,00	4.238.828,00	3.868.041,00
11	Obaveze	440.003,00	3.233.672,00	4.182.883,00	3.807.783,62
12	X4 (10/11)	14,46	2,17	1,01	1,02
13	Prihodi od prodaje	3.384.289,00	4.020.527,00	188.813,57	480.989,00
14	X5 (13/1)	0,50	0,39	0,02	0,06
Z-SCORE		10,02	2,15	-0,74	-0,37

Grafikon 2 . Z-SCORE

BEX Index

BEX (Business Excellence indeks) sintetički i analitički oslikava sadašnji i djelimično budući poslovni bonitet svakog privrednog društva. Model je prevashodno izrađen za procjenu boniteta privrednih društava na tržištu kapitala u Hrvatskoj, ali je njegova primjena moguća na svim sličnim tržištima, posebno u regionu.

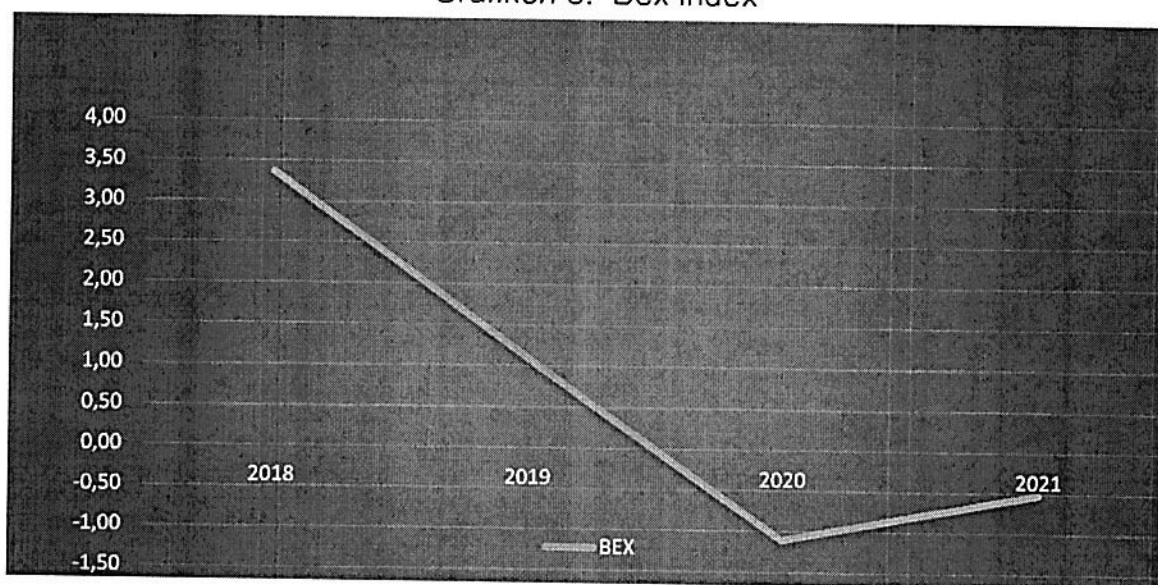
Postoji 5 raspona vrijednosti sa sledećim tumačenjima:

- **Odlično poslovanje** BEX > 4
- **Veoma dobro poslovanje** 2 < BEX < 4
- **Dobro poslovanje** 1 < BEX < 2
- **Potrebno poboljšanje** 0 < BEX < 1
- **Loše poslovanje** BEX < 0

Tabela 26.Bex index

BEX - Business Excellence Model					
Redni broj	Pozicija	2018	2019	2020	2021
1	EBIT	844.407,00 €	1.308.630,00 €	-1.972.931,00 €	-984.460,00 €
2	Ukupna aktiva	6.823.532,00 €	10.339.099,00 €	8.518.450,83 €	7.891.160,31 €
3	X1 (1/2)	0,13	0,12	-0,26	-0,12
4	Neto profit nakon oporezivanja	794.599,00 €	1.251.263,00 €	-2.198.309,00 €	-981.596,00 €
5	Ukupan kapital	6.361.062,00 €	7.031.238,00 €	4.238.828,00 €	3.868.041,00 €
6	X2 (4/5)	0,12	0,18	-0,52	-0,25
7	Obrtna sredstva	3.569.923,00 €	4.053.689,00 €	1.434.029,83 €	851.397,31 €
8	Ukupna aktiva	6.823.532,00 €	10.339.099,00 €	8.518.450,83 €	7.891.160,31 €
9	X3 (7/8)	0,52	0,39	0,17	0,11
10	Neto rezultat	794.599,00 €	1.199.549,00 €	-2.194.357,43 €	-996.989,00 €
11	Amortizacija	85.408,00 €	271.972,00 €	425.898,00 €	591.388,00 €
12	Ukupne obaveze	440.003,00 €	3.233.672,00 €	4.182.883,00 €	3.807.783,62 €
13	X4 (5*(10+11)/12)	10,00	2,28	-2,11	-0,53
	BEX	3,36	0,93	-1,04	-0,35

Grafikon 3. Bex index

Zmijewski model

Zmijewski model koristi ratio analizu koja mjeri performanse, finansijski leveridž i likvidnost privrednog društva kako bi se napravio predikcioni model. Krajnja ocjena ukazuje na vjerovatnoću bankrota: što je veći rezultat to je vjerovatnoća bankrota veća.

Postoje samo 2 moguća rezultata finansijske pozicije:

- Dobra $P < 0,5$
- Loša $P > 0,5$

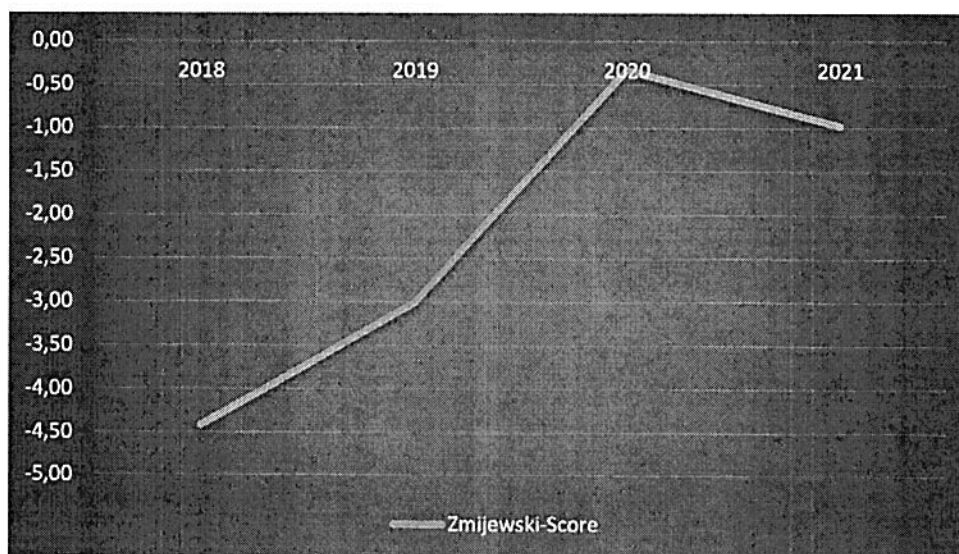
Tabela 27. Zmijewski model

		<u>Z-SCORE</u>			
R. br.	Pozicija	2018	2019	2012	2021
1	Ukupna sredstva	6.823.532,00	10.339.099,00	8.518.450,83	7.891.160,31
2	Tekuća imovina	3.569.923,00	4.053.689,00	1.434.029,83	851.397,31
3	Stalna imovina	3.253.440,00	6.270.402,00	7.081.103,00	7.037.866,00
4	Obrtni kapital (2-3)	316.483,00	-2.216.713,00	5.647.073,17	6.186.468,69
5	X1 (4/1)	0,05	-0,21	-0,66	-0,78

Konsolidovani izvještaj menadženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

6	Zadržani (neraspoređeni) dobitak	1.774.574,00	2.323.316,00	1.672.802,00	1.745.341,00
7	X2 (6/1)	0,26	0,22	0,20	0,22
8	Zarada prije odbitka kamata i poreza na dobitak	892.460,00	1.251.409,00	2.198.303,43	-980.317,00
9	X3 (8/1)	0,13	0,12	-0,26	-0,12
10	Kapital	6.361.062,00	7.031.238,00	4.238.828,00	3.868.041,00
11	Obaveze	440.003,00	3.233.672,00	4.182.883,00	3.807.783,62
12	X4 (10/11)	14,46	2,17	1,01	1,02
13	Prihodi od prodaje	3.384.289,00	4.020.527,00	188.813,57	480.989,00
14	X5 (13/1)	0,50	0,39	0,02	0,06
	Z-SCORE	10,02	2,15	-0,74	-0,37

Grafikon 4. Zmijevski model

5 PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

5.1. Istraživanje i razvoj

- **Naučno-istraživačke, razvojne i tehnološke studije**

Kao posledica pandemije Covid 19 ograničenja koja su bila u službi zaštite i kontrole širenja virusa, sektor u kome kompanija obavlja poslovanje onemogućio je razvojne aktivnosti kao i aktivnosti koje se odnose na osnovne poslovne obaveze. U prvom kvartalu obavljena je analiza prethodne godine i priprema za sezonu koja je u tom periodu imala perspektivu. Nekoliko medijskih nastupa na nacionalnim frekvencijama koje su bile u službi najave uspješne sezone kao i predstavljanja razvoja infrastrukturnih projekata koje je naša kompanija planirala u okviru koncesionih ugovorenih obaveza.

Konferencije, sajmovi i druge vrste poslovne korespodencije koje su podrazumijevale direktne susrete sa predstavnicima industrije poprimile su drugačiji vid komunikacije kroz webinare, zoom sastanke i elektronsku poštu. Tokom godine održano je nekoliko Webinarara koji su zamijenili glavne poslovne skupove i interakciju u okviru industrije. Predstavnici naše kompanije zaduženi za marketing i ino korespodenciju učestvovali su na svakom pozivu.

Tokom septembra mjeseca formirano je nekoliko radnih grupa u okviru partnerstva MedCruise organizacije. Predstavnica naše kompanije, Maja Danilović pristupila je radnoj grupi Energetske efikasnosti i održivog razvoja. U okviru grupe do sada su održana tri sastanka na kojima je raspravljano o aktivnostima luka i brodskih kompanija u iznalaženju inovativnih rješenja zaštite životne sredine u lučkim gradovima. Takođe, predstavljene su inovacije u brodogradnji vezane za smanjenje izduvnih gasova i najavljena napredna tehnologija korišćena u izgradnji novih plovila.

Što se tiče ino projekata podrške Evropske Unije i pristupnih fondova, "Luka Kotor" AD je u julu mjesecu potpisala partnerski ugovor na projektu Iterreg Danova. Ovaj projekat finansira infrastrukturna rješenja za unapređenje kretanja slabovidih osoba i slijepih. U okviru projekta dogovorena je nabavka taktilnih staza za parterni dio luke Kotor do kontakt zone ispred graničnog dijela koji finansira projekat. Iznos sredstava opredjeljen za našu kompaniju iznosi 109.000e a završetak projekta planiran je 31.12.2022.godine.

U okviru saradnje naše kompanije sa Fakultetom za pomorstvo Kotor, obnovljene ugovorom u 2021.godini, realizovano je više zoom sastanaka na kojima su predstavnici službe marketinga aktivno uzeli učešće kao predstavnici privrede u podršci obrazovnom sistemu. Tako je na sastanku održanom u oktobru 2021. godine kompanije, programske aktivnosti i investicione projekte u okviru partnerskog projekta PORTS, na kome je naša kompanija pridruženi partner Fakulteta za pomorstvo Kotor, prezentovana kompanija kao i njene programske aktivnosti i investicioni projekti.

Što se tiče saradnje sa nacionalnim institucijama, povremene aktivnosti podrazumijevale su uglavnom izvještavanja, analizu i podatke vezane za obustavu saoraćaja u pomenutoj pandemiji, dok je većina najavljenih obaveza i događaja otkazano.

5.2. Ulaganje u obrazovanje zaposlenih

Stepen zadovoljavanja korisnika najvećim dijelom je vezan uz ljudski faktor. Pored stručne osposobljenosti, zaposleni u pomorstvu moraju imati visok stepen motivisanosti za posao koji obavljaju, isto kao i neke karakteristike svoje osobnosti kao što su:

1. znanje i vještine,
2. profesionalno držanje u obavljanju posla,
3. pristojan izgled,
4. osjećaj za pomoć korinicima i saradnicima u poslu,
5. fleksibilnost,
6. posebne sposobnosti.

U uslužnoj djelatnosti u oblasti nautičkog turizma i krizinga je važno ulagati u podizanje kvaliteta objekata i opreme za pružaju usluge, kao i u edukaciju osoblja. Osnovni koncept koji će se primjenjivati u budućem poslovanju preduzeća „Luka Kotor“ A.D. baziraće se na nekoliko ključnih elemenata, koji suštinski predstavlja dio menadžerskih znanja, a to su: zanje, sposobnosti i vještine.

Vodeći se istim preduzeće „Luka Kotor“ A.D. je definisalo set znanja, sposobnosti i vještina, koje njihovi zaposleni moraju da dostignu za određeni vremenski period, kako bi mogli da obezbijede nivo usluge koji je zacrtan viziom i misiom preduzeća.

a) Usavršavanje znanja

	<u>OPŠTA</u>	<u>MARKETING</u>	<u>FINANSIJSKA</u>	<u>OSTALA</u>
<u>Znanja</u>	- Marketing,	- Nove strategije - Logistika,	- Finansije, - Računovodstvo,	-Pravo, -Fiskalni system,

Konsolidovani izvještaj menadženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

- Tehnologija, - Informatika, - Pomorstvo, -Statistika.	- Merchadising, - CRM.	- Ekonomika, -Knjigovodstvo.	-ISO standard, i drugo, u skladu sa potrebom.
---	------------------------------	---------------------------------	---

b) Usavršavanje sposobnosti

<u>UPRAVLJAČK</u> E	<u>ORGANIZACIONE</u>	<u>RUKOVODEĆE</u>	<u>LIDERSKE</u>
- Predviđanje, - Inicijativa, - Analiza, - Dijagnoza	- Timski rad, - Koordinacija	- Raspoređivanje posla, - Komandovanje	- Vizionarske, - Komuniciranje.

c) Usavršavanje vještina

<u>USLUŽNE</u>	<u>MENADŽERSKE</u>	<u>IZVRŠNE</u>
- Nove usluge u pomorskoj djelatnosti, - Nove usluge u luci, - Nove usluge u marini.	- Pregovaranje, - Govorništvo, - Poslovna kultura, - Diplomatske vještine.	- Rad na računaru, - Prezentacija, - Pregovaranje, - Strani jezici, -Vođenje korespondencije.

Pohađanjem kurseva, seminara, kontinuiranih obuka i sl. potstiče se i unapređuje profesionalni razvoj zaposlenih i stvaraju mogućnosti profesionalnog napredovanja.

- **Inicijalna profesionalna edukacija**

Inicijalna profesionalna edukacija zaposlenih, najčešće se sprovodi kroz pripravničku obuku, u saradnji sa Zavodom za zapošljavanje CG. Ista podrazumijeva upoznavanje sa poslovnim aktivnostima Društva, tokovima dokumentacije, načinu ophođenja sa klijentima, državnim organima i institucijama.

U izvještajnoj 2021. godini se nije sprovodila inicijalna profesionalna edukacija zaposlenih kroz program stručnog osposobljavanja u „Luka Kotor“ A.D. Kotor obuku je uspješno prošlo pet kandidata sledećih zanimanja: BSc menadžmenta u pomorstvu, Spec.Sci menadžmenta u pomorstvu – carine, špedicija i osiguranje, BSc međunarodne ekonomije, finansija i biznisa, BSc međunarodnih odnosa i diplomatije i BSc menadžmenta i bezbjednosti marina i jahti.

- **Kontinuirana profesionalna edukacija**

U izvještajnoj 2021. godini jedan zaposleni je učestvovao na naučno-stručnom skupu “Sistem kvaliteta – uslov za uspješno poslovanje konkurentnosti” u periodu od 26.-27.05.2021. godine.

U okviru prekograničnog projekta DANOVA na kome je naša kompanija partner, zaposleni su učestvovali na konferencijama i partnerskim okruglim stolovima u više navrata. Konferencija u organizaciji vodećeg partnera organizovana je u Dubrovniku u junu mjesecu 2021.godine na kojoj je učestvovala predstavnica “Luka Kotor” AD Maja Danilović. U okviru istog projekta, u Podgorici je organizovan Okrugli sto u organizaciji partnera iz Crne Gore- Aerodromi Crne Gore i “Luka Kotor! AD. Događaj je održan u septembru mjesecu a učešće su uzeli predstavnici resornih ministarstava, udruženja Saveza slijepih Crne Gore kao i partneri u industriji.

U okviru saradnje sa Pomorskim fakultetom iz Kotora organizovana je konferencija povodom projekta PORTS 4 u hotelu Cattaro u oktobru 2021.godine. U okviru konferencije prezentaciju na temu projekta izlagala je Maja Danilović.

- **Selekcija novozaposlenih**

Selekcija novozaposlenih se u društvu „Luka Kotor“ A.D. obavlja u skladu sa Pravilnikom o načinu i postupku provjere sposobnosti kandidata za vršenje poslova u „Luka Kotor“ A.D. Isti sadrži osnovne odredbe samog toka postupka, formiranja komisije i njenih članova, način i postupak provjere sposobnosti - testiranje, usmeni intervju i kriterijume za ocjenjivanje kandidata.

- **Saradnje sa obrazovnim institucijama**

„Luka Kotor“ A.D. Kotor baštini tradiciju saradnje sa Fakultetom za pomorstvo u Kotoru. Pored kontinuiranog obučavanja diplomaca sa ovog fakulteta i angažovanja istih kako kroz radno angažovanje, tako i kroz stručnu saradnju na raznim projekatima, Društvo je u toku izvještajne 2021. godine obnovilo ugovornu saradnju sa Fakultetom za pomorstvo u oblasti zaštite životne sredine kroz primijenjeni Projekat evidencije i kontrole visine emisija štetnih gasova sa kruzera.

- **Stručno osposobljavanje**

Kako je dugogodišnja praksa da je u društvu „Luka Kotor“ A.D. prisutna kontinuirana profesionalna edukacija. Zaposleni nakon završavanja osnovnih studija i pripravničke prakse se dalje usavršavaju na matičnim ili drugim fakultetima i edukuju se na nivou specijalističkih i master studija, magistarskih radova i doktorskih radova i sertifikuju se iz oblasti računovodstva i revizije i drugih oblasti po potrebi na priznatim institutima. Iz navedenog se može zaključiti da usavršavanjem zaposlenih se doprinosi poboljšanju kvaliteta rada Društva a samim tim utiče na ostvarivanje što boljeg rezultata poslovanja.

- **Obuke za zaposlene**

Obuke zaposlenih se vrše kako u Društvu, tako i u okviru organizovanih obuka van Društva. Shodno usvojenom godišnjem Planu obuke i procedurama Plana bezbjednosti IMS-a tokom godine se vrše redovne tromjesečne obuke, kao i godišnje opšte vježbe. Pored navedenog, a shodno zakonskim obavezama, angažuju se eksterne kuće koje vrše obuke iz raznih oblasti: ekologije, zaštite na radu, protivpožarne zaštite i dr.

Četiri zaposlena su u izvještajnoj 2021. godini prošli internu vježbu pod nazivom *testiranje i preispitivanje spremnosti za reagovanje u vanrednim situacijama*.

Rukovodilac službe računovodstva aktivno pohađa mjesečne seminare u organizaciji ISRCG, radi održavanja licence za profesionalno zvanje "Ovlašćeni računovodje".

Eksterna obuka – *osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad* sprovedena je u saradnji sa "MMK Control" DOO Bar, dok je *provjera znanja zaposlenih iz protivpožarne zaštite* sprovedena od strane Službe zaštite i spašavanja Kotor.

6. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA

Pravno lice u toku 2021. godine, nije otkupljivalo sopstvene akcije/udjele.

7. PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA

“Luka Kotor” AD raspolaže sa oročenim obveznicama čija tržišna vrijednost na dan 31.12.2021. godine iznosi 200.000 eura. Obveznice su oročene na period od 5. godina sa pripadajućom kamatom od 30 000 eura.

8. INFORMACIJE CILJEVI I METODE UPRAVLJANJA FINANSIJSKIM RIZIKOM

8.1. Uvod

U skladu sa članom 7 stav 2 Zakona o računovodstvu (“Sl.list CG” br. 145/21) “Luka Kotor” AD je obavezna da sastavi konsolidovani izvještaj menadžmenta kao pravno lice koje ima kontrolu na agencijom “Kotor Mar” d.o.o. Ovaj dio Izvještaja menadžmenta sadrži:

- informacije o ciljevima i metodama upravljanja finansijskim rizikom, uključujući politiku izbjegavanja ili smanjenja gubitaka za svaku veću vrstu najavljene transakcije za koju se koristi zaštita od rizika;
- informacije o izloženosti povezanih društava rizicima cijena, kreditnim rizicima, rizicima likvidnosti i rizicima novčanog toka;
- ciljeve i politike u upravljanju finansijskim rizicima, rizicima i neizvjesnostima poslovanja, zajedno sa politikom zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita.

Upravljanje rizicima predstavlja dio sistema upravljanja i unutrašnjih kontrola koji je definisan Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru (“Sl. list CG”, br. 75/18), a odnosi se i na akcionarska društva i društva sa ograničenom odgovornošću u kojima je država ili lokalna samouprava većinski vlasnik.

Konsolidovani izvještaj menadženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

Rizik se u skladu pomenutim Zakonom definiše kao mogućnost nastupanja događaja koji može negativno uticati na ostvarivanje postavljenih ciljeva subjekta. Rizik je i sve što predstavlja prijetnju da se strateški i operativni ciljevi neće ostvariti, sve što može da utiče na ugled privrednog društva, kao i događaji koji mogu dovesti do gubitka ili oštećenja imovine.

Upravljanje rizicima je postupak identifikacije, procjene i praćenja događaja koji mogu negativno uticati na ostvarivanje utvrđenih poslovnih ciljeva Društva i preduzimanje potrebnih mjera radi smanjenja rizika do nivoa razumne uvjerenosti da će ciljevi biti ostvareni. Upravljanje rizicima u okviru privrednog društva „Luka Kotor“ AD i povezanog pravnog lica agencije “Kotor Mar” d.o.o. predstavlja sveobuhvatan i integrisan pristup koji uključuje sve zaposlene i sve nivoe rukovođenja, kao i saradnju između svih organizacionih jedinica, a pokriva i obuhvata sve vrste rizika. Ove aktivnosti će smanjiti vjerovatnoću nastanka neželjenih događaja, a ukoliko i nastanu blagovremeno će biti definisan odgovor na njih. Na ovaj način doći će do jačanja odgovornosti i zaposlenih i rukovodilaca.

„Luka Kotor“ je akcionarsko društvo, sa Skupštinom akcionara, Odborom direktora, Revizorskim odborom i Izvršnim direktorom. AD je podjeljeno na dva sektora: Sektor lučkih usluga i Administrativni sektor. Sektor Lučkih usluga čine službe: Lučka, Marinska, Pilotska, Služba tehničkog održavanja, Unutrašnja služba zaštite i poseban dio koji čine Oficir i zamjenik oficira za bezbjednost, dok je Administrativni sektor podijeljen na tri službe: Služba računovodstva, Služba komercijale i Služba pravnih i opštih poslova.

Turistička agencija “Kotor Mar” je društvo sa ograničenom odgovornošću i ima Odbor direktora i Izvršnog direktora. Podijeljena je na dva sektora, sektor lučkih usluga i sektor turističkih usluga.

8.2. Sistem internih kontrola i IMS

U privredno društvo “Luka Kotor” AD Kotor je implementiran integrisani sistem menadžmenta (IMS) koji se realizuje kroz stalno poboljšanje kvaliteta usluga, zaštitu životne sredine u skladu sa zahtjevima standarda ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015. Resertifikaciju implementiranog sistema je uradila međunarodna sertifikaciona kuća “Bureau Veritas” Ltd.

U Društvu i povezanom pravnom licu je uspostavljen sistem internih kontrola kao dio korporativnog upravljanja i dokumentovan je kroz procedure koje zahtijeva IMS (Integrated Management System). U toku 2022. god. izvršiće se usaglašavanje sa odredbama Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru (“Sl.list CG” br. 75/18).

Društva kontinuirano rade na poboljšanju iz oblasti upravljanja rizicima u cilju obezbjeđenja dodatnih garancija za postizanje strateških i operativnih ciljeva putem blagovremenog identifikovanja i spriječavanja rizika, definisanja efektivnih mjera i obezbjeđenja maksimalne efikasnosti mjera za upravljanje rizicima. Sva odgovorna lica u oba Društvu su obavezni da izvještavaju o novim rizicima u skladu sa dinamikom njihovog nastajanja, kao i o značajnim promjenama postojećih, identifikovanih rizika.

Prepoznati su sledeći rizici u poslovanju: kreditni rizik, rizik likvidnosti, tržišni rizik, cjenovni rizik, rizik novčanog toka, operativni rizici, zakonodavni, reputacioni i drugi.

8.3. Ciljevi i politike upravljanja finansijskim rizikom i neizvjesnostima poslovanja

Finansijski rizici obuhvataju tržišne rizike, rizike likvidnosti, rizike tokova gotovine i rizike cijena.

Upravljanje rizicima u privrednim društvima “Luka Kotor” AD i “Kotor Mar” d.o.o. je usmjereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje svedu na minimum.

Sa posebnom pažnjom se raspolaže sa finansijskim sredstvima i imovinom, kako se ne bi ugrozila likvidnost i dovelo u pitanje ispunjenje zadatih ciljeva. Pravna lica u prethodnom periodu nisu koristila instrumente zaštite u vidu hedžinga.

Tokom 2020. i 2021. god. a kao posljedica pandemije Covid-19, oba Društva su poslovala u ekonomskom okruženju punom izazova. Novi koronavirus usporio je ekonomiju i negativno uticao na lučki sektor što je dovelo do pada prihoda.

8.4. Informacije o izloženosti rizicima cijena, kreditnim rizicima, rizicima likvidnosti i rizicima novčanog toka

Cijene lučkih usluga donosi Upravni odbor Društva u skladu sa Statutom, dok cijene Agencije donosi upravni odbor.

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, potraživanja od pravnih i fizičkih lica, uključujući neizmirena potraživanja i preuzete obaveze.

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine i hartija od vrijednosti kojima se trguje, kao i obezbjeđenje adekvatnih izvora finansiranja preko odgovarajućih iznosa kreditnih obaveza. Projekcija ukupnih tokova gotovine vrši se na nivou preduzeća koje kontinuirano prati likvidnost kako bi obezbjedilo dovoljno gotovine za potrebe poslovanja.

8.4.1. Rizici cijena. Cjenovni rizik se posmatra kroz valutni, kamatni i tržišni rizik.

a) Valutni rizik nastaje u slučaju promjene deviznog kursa.

“Luka Kotor” AD i agencija “Kotor Mar” nisu izložene valutnom riziku jer nisu u 2021. god. ulagale u finansijske instrumente u stranoj valuti.

b) Kamatni rizik je rizik da će promjena kamatnih stopa biti nepovoljna po preduzeće. Visina kamatnih stopa utiče na sve vrijednost imovine, uključujući i akcije. Rast kamatnih stopa je nepovoljan kada preduzeće planira da se zaduži, odnosno pad ako planira da uloži višak novčanih sredstava.

Pozicije u Bilansu uspjeha (neto finansijski prihodi) nisu značajnije izložene uticaju promjene kamatnih stopa.

c) Tržišni rizik obuhvata rizik da će fer vrijednost budućih gotovinskih priliva po osnovu finansijskih instrumenta varirati zbog promjena tržišnih uslova poput kamatne stope i deviznih kurseva.

Konsolidovani izvještaj menadženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

Društvo je 23.04.2019. god. potpisalo ugovor o kastodi poslovima i uložilo 200.000 € u državne obveznice sa rokom dospjeća od 5 godina sa ugovornom kamatnom stopom od 3%.

Ulaganje u kapital drugih pravnih lica:

Naziv	Nominalna vrijednost u €	Fer vrijednost na 31.12.2021. god.	Ukupno na dan 31.12.2021.
Agencija “Kotor Mar”	1,00	/	1,00
“Montenegorshorex” d.o.o.	30,00	/	30,00

Na osnovu navedenog može se konstatovati da “Luka Kotor” AD nije izložena značajnije tržišnom riziku.

8.4.2. Kreditni rizici. Kreditni rizik predstavlja rizik da će jedna ugovorna strana izazvati finansijski gubitak drugoj strani, jer neće uspjeti da ispuni svoje obaveze. Kreditni rizik se odnosi na gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite kod banaka i na kreditnu izloženost korisnicima. Društvo je izloženo kreditnom riziku iz redovnog poslovanja (uglavnom potraživanja od kupaca) i ovim rizikom se upravlja na osnovu ustanovljenih politika, procedura i uspostavljenih kontrola. Neizmirena salda kupaca se redovno prate i preduzimaju se mjere naplate.

Društvo nema odobrenih kredita članovima organa upravljanja.

Stambeni krediti na dan 31.12.2021. god ukupno iznose 79.490,00 € i odnose se na date kredite u 2014. i 2015. god. za 9 zaposlenih sa rokom vraćanja od 20 godina i kamatnom stopom od 2 %. U 2021. god. nije bilo dodjele novih kredita.

Kratkoročni kredit dat agenciji “Kotor Mar” u iznosu od 99.577,00 € sa rokom dospjeća u 2022. god. je manji do propisanog limita sopstvenog kapitala.

Na osnovu prethodnog može se zaključiti da “Luka Kotor” AD adekvatno upravlja kreditnim rizicima.

8.4.3. Rizici likvidnosti. Rizik likvidnosti predstavlja rizik da pravna lica neće uspjeti da ispune svoje obaveze vezane za finansijske obaveze. Cilj oba privredna društva je da održe ravnotežu između kontinuiteta finansiranja i fleksibilnosti kroz upotrebu prekoračenja na računima kao i kroz stalno praćenje predviđenih i stvarnih novčanih tokova. Društva izmiruju svoje obaveze u roku koji nije duži do 60 dana i nema obaveze prema dobavljačima čiji je rok dospjeća duži od godinu dana.

Koeficijent trenutne likvidnosti	2018	2019	2020	2021
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.026.815,00	3.235.056,00	1.371.680,00	549.946,00
Kratkoročne obaveze	355.185,00	591.263,00	703.806,00	617.155,00
Gotov. i gotovin. ekv./krat. obav.	8,52	5,47	1,95	0,89

Koeficijent tekuće likvidnosti	2018	2019	2020	2021
Angažovana obrtna sredstva	3.569.923,00	4.053.689,00	1.434.029,00	851.397,00
Kratkoročne obaveze	355.185,00	591.263,00	703.806,00	617.155,00
Angažovana OBS/krat.obaveze	10,05	6,86	2,04	1,38

Koeficijent ubrzane likvidnosti	2018	2019	2020	2021
Kratk. potraž. plasmani i gotovina	3.568.401,00	4.047.235,00	1.431.858,00	648.398,00
Kratkoročne obaveze	355.185,00	591.263,00	703.806,00	617.155,00
Kratk.potraž./krat.obaveze	10,05	6,85	2,03	1,05

Konsolidovani izvještaj menandženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

Pokazatelji likvidnosti za 2021. god. su u padu u odnosu na 2020. god. Koeficijent trenutne likvidnosti je ispod 1,00, dok su koeficijenti tekuće i ubrzane likvidnosti veći od 1,00 i iznose 1,38 i 1,05. Društva su i dalje u mogućnosti da izmiruje dospelje obaveze novčanim sredstvima sa kojim raspolažu ili iz tekućih kratkoročnih izvora.

Poželjna vrijednost koeficijenta tekuće likvidnosti je oko 2,00 jer postoje rizici da se određeni dio obrtnih sredstava neće moći na vrijeme realizovati ili se neće sva potraživanja naplatiti u punom iznosu.

8.4.4. Rizici novčanog toka. Cilj upravljanja rizikom novčanog toka je identifikovanje ključnih područja primjene analize novčanih tokova i načina unapređenja upotrebne vrijednosti informacija o novčanim tokovima. Analiza ima za cilj da ukaže na značaj primjene cash flow informacija u procesu poslovanja preduzeća, ali i prilikom donošenja investicionih i finansijskih odluka, posebno iz perspektive kreditora. Analiza novčanih tokova se naziva i procjena solventnosti kao sposobnosti preduzeća da dugoročno pokriva sve svoje dospelje obaveze plaćanja u rokovima njihovog dospeljeća.

Analiza novčanih tokova se sprovodi preko sledećih pokazatelja:

a) Odnos neto novčanog toka i neto dobitka, koji pokazuje koliko su preduzeća sposobna da generišu novčane tokove na svaki euro neto dobitka.

	2020	2021
Neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti	-1.265.324,00	-821.735,00
Neto dobitak	-2.194.357,00	-996.989,00
Odnos neto novčanog toka iz posl.aktivn. i neto dobitka	0,57	0,97

Društvo je poslovalo sa gubitkom i došlo je do negativnog novčanog toka po 1 € neto ostvarenog neto gubitka koji iznosi 0,97 €.

b) Učešće neto novčanog toka u prihodima od prodaje pokazuje sposobnost preduzeća da aktivnostima od prodaje generiše novčane tokove

	2020	2021
Neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti	-1.265.324,00	-821.735,00
Neto prihodi od prodaje	188.814,00	480.989,00
Učešće neto novčanog toka u prihodima od prodaje	-6,70	-1,71

Ostvaren je i pad sposobnosti aktivnosti prodaje da generiše novčane tokove jer je na 1€ ostvarenog prihoda od prodaje Društvo izgubilo 1,71 € neto novčanog toka. U odnosu na prethodnu godinu neto prihod od prodaje je povećan skoro 2,5 puta (neto prihod od prodaje je ostvarilo matično lice).

c) Odnos neto novčanog toka i ukupnih sredstava preduzeća je pokazatelj sposobnosti imovine da generiše gotovinu.

	2020	2021
Neto nočani tok iz poslovnih aktivnosti	-1.265.324,00	-821.735,00
Prosječna ukupna sredstva	9.428.775,00	8.204.805,00
Odnos neto novčanog toka i sredstava preduzeća	-0,13	-0,10

Smanjena je i vrijednost neto novčanog toka iz poslovne aktivnosti u odnosu na ukupnu imovinu Društva, tj. sposobnost imovine da generiše gotovinu na 1 € vrijednosti imovine u 2021. god. Društvo gubi 0,10 € novčanog toka.

Konsolidovani izvještaj menandženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

Na osnovu analize koeficijenata rizika novčanih tokova za 2021. god. i njihovo upoređivanje u odnosu na 2020. god. može se zaključiti da je povećana sigurnost upravljanja rizikom novčanog toka i njegovog uticaja na bilansne pozicije, jer je gubitak manji u odnosu na prethodnu godinu, a neto prihod od prodaje je povećan 2,5 puta.

Poređenjem sa koeficijentima matičnog lica dolazi se do zaključka da je potrebno preduzeti određene aktivnosti da bi agencija "Kotor Mar" d.o.o. u narednom periodu počela ostvarivati prihod od prodaje kojim bi mogla pokriti rashod i postala finansijski nezavisna od matičnog Društva.

8.5. Strateški i operativni rizici

Identifikacija rizika je sprovedena i na nivou oba društva kao cjeline i na nivou organizacionih jedinica uzimajući u obzir:

- utvrđene ciljeve (strateške, godišnje i operativne),
- zakonitost poslovanja
- ekonomično, efektivno i efikasno korišćenje sredstava,
- pouzdano i blagovremeno izvještavanje i
- zaštitu imovine, obaveze i druge resurse u slučaju neodgovornog upravljanja, neopravdanog trošenja i korišćenja, kao i nepravilnosti i prevara.

Procjena rizika je sprovedena uzimajući u obzir uticaj neželjenog događaja na privredno društvo i vjerovatnoću nastanka neželjenog događaja. Uticaj je procjena posljedica u slučaju nastanka određenog rizičnog događaja. To može biti i neka vrsta štete ili izgubljene prilike i opisana je na sledeći način:

Ocjena	Uticaj	Opis
5	Vcoma značajan	U slučaju pojave rizika skoro je nevjerojatno da će se ciljevi ostvariti (postoji 1- 29% šanse da će se ciljevi ostvariti)
4	Velik	U slučaju pojave rizika, aktivnosti su značajno narušene, a malo je vjerojatno da će se ciljevi ostvariti (šansa da će se ciljevi ostvariti je 30-49%)
3	Srednji	U slučaju rizika otežano je obavljanje aktivnosti subjekta, a ciljevi se samo donekle mogu ostvariti (šansa da će se ciljevi ostvariti je 50-69%)
2	Mali	U slučaju pojave rizika aktivnosti se obavljaju sa malim smetnjama/kašnjenjem, ali vjerovatno će se ciljevi ostvariti (šansa da će se ciljevi ostvariti je 70-89%)
1	Zanemarljiv	U slučaju pojave rizika aktivnosti se obavljaju sa malim smetnjama/kašnjenjem, ali vjerovatno će se ciljevi ostvariti (šansa da će se ciljevi ostvariti je 90-100%)

Vjerovatnoća je procjena mogućnosti nastanka određenog događaja (uključujući i razmatranje učestalosti sa kojom do tog ishoda može da dođe). Mjerenja vjerovatnoće rizika rangira se na sljedeći način:

Ocjena	Vjerovatnoća	Opis
5	Gotovo sigurno	Šanse da će se rizik dogoditi su 90-100%
4	Vjerovatno	Šanse da će se rizik dogoditi su 70-89%
3	Umjereno	Šanse da će se rizik dogoditi su 50-69%

Konsolidovani izvještaj menadženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

2	Rijetko	Šanse da se rizik neće dogoditi su 30-49%
1	Sasvim rijetko	Šanse da se rizik neće pojaviti su 1 - 29%

Rangiranje rizika je potrebno kako bi se utvrdili prioriteta, odnosno najznačajniji rizici kojima treba upravljati. Rangiranje rizika je rezultat množenja ocjena uticaja i vjerovatnoće nastanka identifikovanog rizika u skladu sa matricom:

UTICAJ	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5
VJEROVATNOĆA						

Rezultati iz matrice rizika ukazuju na oblasti koje se smatraju visokim, srednjim ili malim rizikom i predstavljaju osnovu za određivanje prioriteta. Rangiranje rizika je osnova za određivanje prioriteta i prikazuje izloženost akcionarskog društva rizicima.

Interval	Rang rizika	Opis rizika sa primjerima
15-25	Visok	<ul style="list-style-type: none"> - Prekid svih osnovnih programa/usluga - Gubitak imovine velike vrijednosti - Ozbiljne štete za životnu sredinu - Značajan gubitak povjerenja javnosti - Pritisak javnosti za smjenu rukovodstva
6-12	Srednji	<ul style="list-style-type: none"> - Prekid nekih osnovnih programa/usluga - Gubitak imovine - Štetne posljedice na životnu sredinu - Djelimičan gubitak povjerenja javnosti - Negativan stav javnosti u medijima
1-5	Nizak	<ul style="list-style-type: none"> - Kašnjenja u manjim projektima/uslugama - Gubitak imovine (manje vrijednosti) - Privremene štetne posljedice na životnu sredinu - Smanjenje nivoa povjerenja javnosti - Djelimično negativan stav javnosti u medijima

Uspostavljeno je dokumentovanje rizika kroz registar rizika, određivanje vrste rizika, vjerovatnoće nastanka i procjene uticaja, ažuriranje registra, uvođenje sistema izvještavanja i imenovanje odgovornih osoba za praćenje rizika.

Svi nadležni rukovodioci službi dužni su da prijave identifikovani rizik u skladu sa internom propisanom formom registra rizika koja se evidentira u Excell tabeli.

Kompanija	Broj aktivnih rizika	Rang		
		Visok	Srednji	Nizak
„Luka Kotor“ AD	28	4	6	18
„Kotor Mar“ d.o.o.	3	0	2	1

Konsolidovani izvještaj menadženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

Ukupno:	31	4	8	19
---------	----	---	---	----

Upravljanje rizicima je u nadležnosti rukovodstva Društva. Kontinuirano se radi na kreiranju i unaprijeđenju registra rizika koji će u velikoj mjeri pomoći u smanjenju neizvjesnosti poslovanja.

Identifikovani rizici po organizacionim jedinicama:

Organizaciona jedinica	Broj aktivnih rizika	Rang		
		Visok	Srednji	Nizak
Kabinet izvršnog direktora	1	0	0	1
Administrativni sektor	9	1	2	6
Sektor lučkih usluga	13	2	3	8
IMS	5	1	1	3
“Kotor Mar” d.o.o.	3	0	2	1
UKUPNO:	31	4	8	19

Izvještaj pripremila:
 mr Brankica Mosurović
 sertifikovani računovođa 2019BM191

Konsolidovani izvještaj menadženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

6-12	Srednji	<ul style="list-style-type: none"> - Pritisak javnosti za smjenu rukovodstva - Prekid nekih osnovnih programa/usluga - Gubitak imovine - Štetne posljedice na životnu sredinu - Djelimičan gubitak povjerenja javnosti - Negativan stav javnosti u medijima
1-5	Nizak	<ul style="list-style-type: none"> - Kašnjenja u manjim projektima/uslugama - Gubitak imovine (manje vrijednosti) - Privremene štetne posljedice na životnu sredinu - Smanjenje nivoa povjerenja javnosti - Djelimično negativan stav javnosti u medijima

Uspostavljeno je dokumentovanje rizika kroz registar rizika, određivanje vrste rizika, vjerovatnoće nastanka i procjene uticaja, ažuriranje registra, uvođenje sistema izvještavanja i imenovanje odgovornih osoba za praćenje rizika.

Svi nadležni rukovodioci službi dužni su da prijave identifikovani rizik u skladu sa internom propisanom formom registra rizika koja se evidentira u Excell tabeli.

Kompanija	Broj aktivnih rizika	Rang		
		Visok	Srednji	Nizak
„Luka Kotor“ AD	28	4	6	18
„Kotor Mar“ d.o.o.	3	0	2	1
Ukupno:	31	4	8	19

Upravljanje rizicima je u nadležnosti rukovodstva Društva. Kontinuirano se radi na kreiranju i unaprijeđenju registra rizika koji će u velikoj mjeri pomoći u smanjenju neizvjesnosti poslovanja.

Identifikovani rizici po organizacionim jedinicama:

Organizaciona jedinica	Broj aktivnih rizika	Rang		
		Visok	Srednji	Nizak
Kabinet izvršnog direktora	1	0	0	1
Administrativni sektor	9	1	2	6
Sektor lučkih usluga	13	2	3	8
IMS	5	1	1	3
„Kotor Mar“ d.o.o.	3	0	2	1
UKUPNO:	31	4	8	19

Izvještaj pripremila:
 mr Brankica Mosurović
 sertifikovani računovoda 2019BM191

Brankica Mosurović

Prilozi

Napomena:

Sastavni dio ovog Izvještaja čini Izvještaj o upravljanju rizicima na konsolidovanoj osnovi za 2021. godinu koji obuhvata sledeća poglavlja:

8. Informacije, ciljevi i metoda upravljanja finansijskim rizikom.....	59
8.1. Uvod.....	59
8.2. Sistem internih kontrola i IMS.....	60
8.3. Ciljevi i politike upravljanja finansijskim rizikom i neizvjesnosti poslovanja.....	61
8.4. Informacije o ozloženosti rizicima cijena, kreditnim rizicima, rizicima likvidnosti i rizicima novčanog toka.....	62
8.5. Strateški i opertivni rizici.....	64

Tabele:

1. Tabela 1. Istorijski prikaz poslovanja AD „Luka Kotor“
2. Tabela 2. Vlasnička struktura „Luka Kotor“ A.D.
3. Tabela 3. Ekonomičnost ukupnog poslovanja
4. Tabela 4. Ekonomičnost redovnog poslovanja
5. Tabela 5. Koeficijent trenutne likvidnosti
6. Tabela 6. Koeficijent tekuće likvidnosti
7. Tabela 7. Koeficijent ubrzane likvidnosti
8. Tabela 8. Koeficijent finansijske stabilnosti
9. Tabela 9. Koeficijent zaduženosti
10. Tabela 10. Koeficijent finansijskog levridža
11. Tabela 11. Faktor zaduženosti
12. Tabela 12. EBIT
13. Tabela 13. EBTDA
14. Tabela 14. Stopa prinosa sredstava ROA
15. Tabela 15. Stopa prinosa na kapital ROE
16. Tabela 16. Obrt potraživanja

Konsolidovani izvještaj menadženta „AD Luka Kotor i KotorMar DOO“ za 2021.godinu

- 17. Tabela 17. Dani vezivanja potraživanja
- 18. Tabela 18. Obrt zaliha
- 19. Tabela 19. Obrt vezivanaj zaliha
- 20. Tabela 20. Rekapitulacija brodovai putnika za period 01.01.2021.-31.12.2021.
- 21. Tabela 21. Broj ostvarenih dolazaka putnika po brodovima.
- 22. Tabela 22. Procenat ostvarenih dolazaka po agentima
- 23. Tabela 23. Sumarni prikaz pokazatelja
- 24. Tabela 24. Projekcija Bilansa uspjeha
- 25. Tabela 25. Altmanov Z-score
- 26. Tabela 26. BEX index
- 27. Tabela 27. Zmijewski – SCORE.

Grafikoni:

- 1. Garfikon 1. Pokazatelji profitabilnosti
- 2. Grafikon 2. Z-score
- 3. Grafikon 3. BEX index
- 4. Grafikon 4. Zmijewski score

V.D. Izvršni direktor
Milko U. Krvavac

A blue circular stamp with the text "AD LUKA KOTOR" around the perimeter and a central logo. A handwritten signature in blue ink is written over the stamp and extends to the right.